

PROGRAM ROZVOJA OBCE TARNOV NA OBDOBIE 2025-2030

Názov:	Program rozvoja obce Tarnov na obdobie 2025-2030
Územné vymedzenie :	Prešovský kraj, okres Bardejov, obec Tarnov
Obdobie platnosti:	2025 - 2030
Dátum schválenia PRO:	Uznesenie č. zo dňa
Verzia	1.0

STAROSTA OBCE: ING. JOZEF ZUBRIK

Názov obec TARNOV
Sídlo Obecný úrad Tarnov 6, 24, 086 01 Rokytov
IČO 00322661
Web www.obectarnov.sk

SPRACOVATEĽ

STREDOEURÓPSKA AGENTÚRA PRE ROZVOJOVÉ PROJEKTY
HVIEZDNA 16
080 01 PREŠOV
info@phrsr.sk

Tím spracovateľ a touto cestou ďakuje všetkým za prínosné podnety, odborné pripomienky a doplnenia v procese prípravy a pripomienkovania predkladaného strednodobého strategického dokumentu – Program rozvoja obce Tarnov na obdobie 2025-2030.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

CLLD	Miestny rozvoj vedený komunitou
CR	cestovný ruch, turizmus
CuRI	Catching-up Regions Initiative
CVTI	centrum vedecko-technických informácií SR
ČOV	čistiareň odpadových vôd
DT	digitálne technológie
DPH	daň z pridanej hodnoty
EAO	ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EI	environmentálna infraštruktúra
EK	Európska komisia
EO	ekvivalent obyvateľov
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ES	Európske spoločenstvá
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EV	EuroVelo, sieť medzinárodných cyklotrás
EZ	environmentálna záťaž
FM	finančné mechanizmy
FO	fyzická osoba
GNÚSES	Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability
gr.k.	gréckokatolícky
ha	hektár
HDP	hrubý domáci produkt
CHVÚ	chránené vtáčie územie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
ICR	infraštruktúra CR
IT	informačné technológie
IÚS	Integrovaná územná stratégia
KO	komunálny odpad
KR	Kooperačná rada
MAS	Miestna akčná skupina
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MPRV	SR Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
MŠ	materská škola
MZ	mestské zastupiteľstvo
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MWt	megawatt
NATURA 2000	sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NFP	nenávratný finančný príspevok
NN	nízke napätie
n.o.	nezisková organizácia
NKP	národná kultúrna pamiatka
NPR	národná prírodná rezervácia
NS RV	Národná sieť rozvoja vidieka
KOCR	Krajská organizácia CR

o.z.	občianske združenie
OP LZ	Operačný program Ľudské zdroje
OZE	obnoviteľné zdroje energie
PRO	Program rozvoja obce
PK	Prešovský kraj
PMO	pamiatkový objekt
p.n.l	pred našim letopočtom
PO	právnická osoba/alt.prioritná os
PRV	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2020
PRO	Program rozvoja obce
PUM	Plán udržateľnej mobility
PZI	priame zahraničné investície
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
ROEP	register obnovennej evidencie pozemkov
RP	Rada partnerstva
SI	sociálna infraštruktúra
SHR	samostatne hospodáriaci roľníci
SK	Slovensko
SK NACE rev. 2	štatistická klasifikácia ekonomických činností
SODB 2021	Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2021
SPR	Strategicko-plánovací región
SŠ	stredná škola
SR	Slovenská republika
STL	strednotlaký plynovod
ŠR	štátny rozpočet
TI	technická infraštruktúra
TKO	tuhý komunálny odpad
TTP	trvalé trávne porasty
UIPŠ	Ústav informácií a prognóz školstva
ÚSES	Územný systém ekologickej stability
ÚZPF	Ústredný zoznam pamiatkového fondu
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
VTL	vysokotlaký plynovod
VÚC	vyšší územný celok
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽoNFP	žiadosť o nenávratný finančný príspevok

Ďalšie kopírovanie a nakladanie so strategickým dokumentom „PROGRAM ROZVOJA OBCE TARNOV NA OBDOBIE 2025-2030“ podlieha zákonu 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) a v znení neskorších predpisov.

1	ÚVOD.....	9
1.1	Obsah dokumentu PRO	9
1.2	Súlady PRO s východiskovými, programovými a strategickými dokumentmi	13
2	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBCI	17
2.1	História obce	17
2.2	Geografická poloha	18
2.3	Prírodné pomery a klíma	19
2.4	Krajinná štruktúra.....	22
3	ANALYTICKÁ ČASŤ	23
3.1	Analýza vnútorného prostredia	23
3.1.1	Demografia.....	23
3.1.2	Bývanie.....	27
3.1.3	Trh práce a nezamestnanosť.....	27
3.1.4	Občianska a technická vybavenosť	30
3.1.4.1	Občianska vybavenosť	30
3.1.4.1.1	Vzdelávanie.....	30
3.1.4.1.2	Šport, športové zariadenia, turizmus a voľný čas.....	31
3.1.4.1.3	Zdravotníctvo a sociálne služby	31
3.1.4.1.4	Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky	31
3.1.4.1.5	Iné organizácie	32
3.1.4.2	Technická infraštruktúra	32
3.1.4.2.1	Cestná sieť a dopravné systémy	32
3.1.4.2.2	Vodné hospodárstvo.....	33
3.1.4.2.3	Energetické hospodárstvo	34
3.1.4.2.4	Telekomunikácie	34
3.1.4.2.5	Odpadové hospodárstvo	34
3.1.4.3	Štandardy minimálnej vybavenosti obce.....	35
3.2	Analýza vonkajšieho prostredia	37
3.2.1	Vonkajšie faktory rozvoja územia, vplyv vonkajšieho prostredia na rozvoj územia, STEEP analýza	37
3.3	Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT ANALÝZA	41
3.4	Identifikácia potrieb	44
4	STRATEGICKÁ ČASŤ.....	46
5	PROGRAMOVÁ ČASŤ	48

5.1	Špecifikácia a popis opatrení.....	51
5.2	Projektové zámery	56
5.3	Projektové zámery so spracovanou štúdiou	58
5.4	Merateľné ukazovatele	60
6	REALIZAČNÁ ČASŤ	62
6.1	Proces realizácie PRO, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	62
6.2	Komunikačná stratégia a koordinácia	62
6.3	Systém monitorovania a hodnotenia	62
6.4	Akčný plán na obdobie 2025-2030 (n+2)	64
7	FINANČNÁ ČASŤ.....	65
7.1	Finančný plán	66
8	ZÁVER	68
9	POUŽITÉ ZDROJE	69
	Tabuľka 1 Proces tvorby	11
	Tabuľka 2 Súlad so strategickými dokumentmi/východiskové dokumenty	13
	Tabuľka 3 Prehľad programov a riadiacich/sprostredkovateľských orgánov	16
	Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2023).....	17
	Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch v roku 2023	22
	Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia	23
	Tabuľka 7. Pohyb obyvateľstva (2025-2030)	24
	Tabuľka 8. Veková štruktúra obyvateľstva v % za rok 2023	25
	Tabuľka 9. Národnostné zloženie obyvateľov obce.....	25
	Tabuľka 10. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	27
	Tabuľka 11. Byty podľa typu budovy	27
	Tabuľka 12. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %).....	27
	Tabuľka 13. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Bardejov	28
	Tabuľka 14. Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v okrese Bardejov	28
	Tabuľka 15. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci	28
	Tabuľka 16. Trvalo bývajúce obyvateľstvo v obci podľa ekonomickej aktivity	29
	Tabuľka 17. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti rok 2021	29
	Tabuľka 18. Národné kultúrne pamiatky v obci	32
	Tabuľka 19. Cesty v katastrálnom území obce	33
	Tabuľka 20. Vybavenosť obce	35
	Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 20014 do 2023	24
	Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2015)	24

Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce	25
Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov	26
Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania.....	26
Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja.....	18
Obrázok 2. Mapa okresu (Zdroj mapy - Slovenská správa ciest)	19
Obrázok 3. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi.....	21

1 ÚVOD

1.1 Obsah dokumentu PRO

Predkladaný dokument Program rozvoja obce Tarnov na obdobie 2025-2030 navrhuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na ochranu, a zároveň dynamizáciu vnútorných zdrojov, vrátane skrytých rezerv. Program rozvoja obce Tarnov na obdobie 2025-2030 je v súlade s dokumentmi EÚ s pôsobnosťou pre Slovenskú republiku, ale aj so strategickými dokumentmi, koncepciami a akčnými plánmi s pôsobnosťou pre EÚ. Do úvahy boli vzaté ciele Európskej únie a premietnuté do strategických plánovacích a vykonávacích dokumentov SR. Zohľadnené boli taktiež náročné výzvy v oblasti životného prostredia a zmeny klímy. V procese tvorby strategického dokumentu, navrhovania a plánovania realizácie jednotlivých aktivít bola zohľadnená Smernica 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie a Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v zmysle novely.

PRO je vypracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, ako aj v súvislosti s prechodom kompetencií v oblasti koordinácie regionálneho rozvoja na národnej úrovni z Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu na Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (ďalej MIRRI SR) ku 1.7.2020.

V procese stanovenia politiky a cieľov politiky bol uplatnený inovatívny prístup. Ciele politik, ktoré sa ocitajú v pozícii jednak horizontálnych a jednak prierezových cieľov rozvojovej politiky, sú rozpracované do nižších úrovní, ktoré zohľadňujú potreby obce premietnuté do projektových zámerov. Opatrenia a projektové zámery sú členené a zoskupené tematicky do „oblastí“, ktoré sú vzájomne prepojené, pričom vytvárajú štruktúrovaný proces vzájomne sa dopĺňajúcich činností. Inovatívny prístup bol zvolený taktiež v nadväznosti na skúsenosti dodávateľa získané dlhoročnou praxou, ako aj v nadväznosti na skutočnosť, že zámerom bolo vypracovať dokument, ktorý by poskytol obyvateľom obce jasné smerovanie v jej ďalšom rozvoji, predstavil rozvojovú stratégiu s cieľom zvýšiť kvalitu života v obci prostredníctvom rozvojových aktivít a cielených investícií. Dokument je spracovaný v prehľadnom členení zrozumiteľnom pre bežného užívateľa a v procese implementácie je možné ho aktualizovať, napr. aj o údaje získané z procesu monitorovania, resp. ho dopĺňať.

Nasledujúce časti poskytnú prehľad základných legislatívnych a metodických východísk, zdôvodnenie potreby vypracovania programu rozvoja obce.

Legislatívne a metodické východiská

Predkladaný dokument je vypracovaný v súlade s aktualizáciou Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, ktorá bola vypracovaná ako nezáväzný, ale odporúčaný materiál. Štruktúra predkladaného dokumentu bola pre potreby miestnej samosprávy mierne upravená, resp. zjednodušená, a to na základe dlhoročných skúseností spracovateľa s prípravou strategických dokumentov na rôznych úrovniach. S ohľadom na plnenie dlhodobých cieľov SR nedôjde predmetnými úpravami k nesúladu s odporúčanou metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií. Program rozvoja obce je v súlade aj s ďalšími východiskovými koncepčnými dokumentmi (na národnej úrovni je to Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, Partnerská dohoda SR, Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti SR, na regionálnej úrovni sú to strategické dokumenty Prešovského samosprávneho kraja, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021-2030, ktorého súčasťou je Integrovaná územná stratégia PSK na roky 2021-2027, na miestnej úrovni dokumenty schválené obecným zastupiteľstvom. Opatrenia a realizácia PZ môžu komplementaritou, teda podmienenosťou a doplnkovosťou s aktivitami východiskových koncepčných dokumentov, prispieť k dosahovaniu cieľov politík SR.

Zdôvodnenie vypracovania Programu rozvoja obce

Strednodobý strategický plánovací dokument (PRO) je vypracovaný v reakcii na novú spoločenskú situáciu, ktorá vznikla ako reakcia na Covid-19. Na pôde EÚ boli v reakcii na nové výzvy vytvorené finančné mechanizmy, s cieľom navrhnúť nápravné opatrenia a rýchlo a efektívne sa vyrovnat' s novou situáciou. Nové výzvy ovplyvnili aj vývoj v oblasti umiestňovania investícií, čerpania ŠF na Slovensku. Vytvorili sa nové príležitosti a potreby, ale aj ohrozenia a obmedzenia.

Dôležitým faktom pre vypracovanie aktuálneho strategického dokumentu PRO je programové obdobie 2021-2027, v rámci ktorého sa menia podmienky získania dotácií, či už z EŠIF, EPFRV, alebo zo štátneho rozpočtu, čo ovplyvňuje možnosti obce plánovať rozvojové aktivity na podporu všestranného rozvoja územia.

Nemenej dôležitým dôvodom je taktiež demografický vývoj v obci, ktorý vyvíja tlak na zmenu prístupu k riešenému územiu.

Miestna samospráva má záujem získať dotácie na implementáciu rozvojových aktivít podporujúcich regionálny rozvoj, výkonnosť a udržateľnosť miestnej ekonomiky, realizovať aktivity a podporovať podnikateľské činnosti s uplatnením princípov udržateľného,

inteligentného a rozumného rozvoja, ktorých výsledkom bude vyššia kvalita života obyvateľov obce. Dokument preto zohľadňuje aktuálne problémy a potreby obyvateľov, územia a samosprávy a predkladá moderné a efektívne riešenia/opatrenia na ich odstránenie. Politika a ciele PRO rešpektujú súčasný stav a existujúci potenciál - endogénne a exogénne zdroje, prioritizujú ochranu a dynamizáciu zdrojov s ohľadom na ich udržateľnosť.

Proces tvorby Programu rozvoja obce

Proces prípravy strategického dokumentu prebiehal v druhej polovici roka 2024. Proces prípravy, ako aj proces vypracovania dokumentu zahŕňal participatívne procesy s jasne definovaným cieľom, výstupmi, metodológiou a časovým rámcom. Do procesu prípravy a tvorby boli zapojené relevantné subjekty územnej spolupráce.

Tabuľka 1 Proces tvorby

Zapojenie aktérov regionálneho rozvoja	Spracovateľ - externá spoločnosť - v spolupráci: • s externými odborníkmi • so starostom obce • so zamestnancami obce - možnosť pripomienkovania: ○ poslancami OZ ○ dotknutými subjektmi ○ širokou verejnosťou
Riadenie procesu vypracovania Pripomienkovanie Vypracovanie dokumentu	Spracovateľ, starosta Starosta, poslanci OZ, verejnosť Spracovateľ
Participatívny proces	
Zapojenie verejnosti	- prostredníctvom konzultácií, prieskumu - možnosťou konzultácií na OÚ - možnosťou konzultácií s externou spoločnosťou/externými odborníkmi
Zohľadnenie názorov	- zapracovanie pripomienok do pripravovaného dokumentu
Publicita	- informácie poskytované na zasadnutiach OZ - schválený dokument zverejnený na oficiálnej webovej stránke obce
Financovanie spracovania	- z rozpočtu obce

Predkladaný dokument poskytuje informácie o riešenom území. Spracované štatistické dáta, prípadne iné údaje/informácie získané z dôveryhodných dostupných zdrojov, sú v analytickej časti a SWOT analýze systemizované, prehľadne usporiadané.

Obsah PRO je definovaný nasledovne:

Analytická časť - analyzuje na základe existujúcej databázy údajov, ukazovateľov a informácií. Predkladá analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie, upozorňuje na možné riziká a ohrozenia, poukazuje na príležitosti vo využívaní vnútorného potenciálu územia, ale aj na vplyvy vonkajšieho prostredia, identifikuje potreby obce.

Strategická časť – definuje stratégiu rozvoja obce na základe princípov politiky integrácie a inklúzie, definuje proces dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia obce, a to s ohľadom na všetky špecifiká a princípy fungovania regionálnej politiky.

Programová časť - prioritizuje, v súlade s definovanými oblasťami podpory, cieľmi politiky a špecifickými cieľmi predkladá zoznam a popis navrhnutých opatrení nevyhnutných na zabezpečenie realizácie PRO, definuje PZ a súbor merateľných ukazovateľov.

Realizačná časť - popisuje proces realizácie PRO, spôsob komunikácie a koordinácie počas implementácie, systém monitorovania a hodnotenia s ustanovením merateľných ukazovateľov. Zahŕňa akčný plán s udaním vecnej a časovej realizácie, a predpokladaných zdrojov financovania.

Finančná časť - poskytuje v prehľadnej štruktúre proces umiestňovania investícií transformovaných do jednotlivých opatrení/projektových zámerov - do oblastí s potenciálom rozvoja. Uvádza predpokladanú výšku investície a potenciálny finančný zdroj, pričom predpokladaným finančným zdrojom i naďalej zostávajú príspevky Európskej únie, ktoré sú aj napriek administratívnej náročnosti najmä v procese implementácie nevyhnutnou súčasťou investícií, a zároveň sú akceleratorom rozvojových zámerov obce.

Harmonogram spracovania

PRÍPRAVNÁ FÁZA (06.2024 - 07.2024)

ANALYTICKÁ ČASŤ (07.2024 - 09.2024)

STRATEGICKÁ ČASŤ (09.2024 -11.2024) PROGRAMOVÁ ČASŤ (10.2024 -11.2024)

REALIZAČNÁ ČASŤ (10 -12.2024) FINANČNÁ ČASŤ (10 -12.2024)

FINALIZÁCIA, SCHVAĽOVANIE, SEA (01- 02.2025)

Schválený program rozvoja obce je východiskový programový dokument, v súlade s ktorým v rámci svojich kompetencií obec realizuje akčný plán, ktorý je súčasťou predkladaného

dokumentu. V zmysle schváleného rozvojového dokumentu Program rozvoja obce Tarnov na obdobie 2025-2030 môže samospráva s pomocou EŠIF, štátnych dotácií a iných finančných mechanizmov prostredníctvom implementácie projektových zámerov integrovať investície do oblastí s rozvojovým potenciálom.

Schválený program rozvoja obce je v mnohých vyhlásených výzvach jednou z podmienok pre poskytnutie príspevku zo štátneho rozpočtu, resp. z doplnkových zdrojov (doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia regionálneho rozvoja sa myslí poskytnutie finančných prostriedkov z fondov EÚ, alebo iných finančných mechanizmov).

Schvaľovanie strategického dokumentu

Program rozvoja obce, ako aj jeho aktualizáciu, schvaľuje zastupiteľstvo obce v rámci svojich kompetencií v oblasti podpory regionálneho rozvoja (v zmysle Zákona o podpore regionálneho rozvoja – Zákon č.539/2008 Z.z v aktuálnom znení).

1.2 Súlad PRO s východiskovými, programovými a strategickými dokumentmi

V rámci komplexného prístupu ku rozvojovým potrebám, ktoré často presahujú hranice riešeného územia, je PRO s inými strategickými dokumentmi v spojitosti, nadväznosti, doplnkovosti a vzájomnej podmienenosti, a to na viacerých úrovniach. V procese tvorby dokumentu tím riešiteľov prihliadal na špecifické potreby územia, a to najmä prostredníctvom zamerania intervencií do oblastí a vymedzeného územia s rozvojovým potenciálom, s cieľom posilniť rast konkurencieschopnosti miestnej ekonomiky a zvýšiť kvalitu života obyvateľov obce.

Tabuľka 2 Súlad so strategickými dokumentmi/východiskové dokumenty

Názov dokumentu	Úroveň	Tematické zameranie dokumentu
PHSR obce Tarnov na obdobie 2015-2023, s predĺžením platnosti do roku 2024	miestna	viacsektorový
PRO/územné plány okolitých obcí	regionálna	viacsektorový
Územný plán PSK	regionálna	viacsektorový
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021-2030	regionálna	viacsektorový
Integrovaná územná stratégia (IÚS) 2021-2027		
Stratégia CLLD	nadregionálna	viacsektorový
Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030	národná	viacsektorový

Súlاد so strategickými dokumentmi/širšie vzťahy

úroveň PSK

Doprava

- Prepravno-tarifný systém Integrovaného dopravného systému
- Plán dopravnej obslužnosti Prešovského samosprávneho kraja
- Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja

Sociálna oblasť

- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Prešovskom samosprávnom kraji na roky 2020 – 2025
- Sociálny program PSK na ochranu práv a právom chránených záujmov detí a na predchádzanie a zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov na území PSK

Územné plánovanie

- Územný plán PSK
- Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja
- Generel dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja
- Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj

Školstvo

- Stratégia PSK pre mládež na roky 2023 – 2028 s výhľadom do roku 2033
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v územnej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja na obdobie školského roka 2025/2026
- Stratégia PSK pre mládež na roky 2023 – 2028 (s výhľadom do roku 2033)

Cestovný ruch a vidiek

- Cyklotrasy realizované Prešovským samosprávnym krajom k 30.9.2022 – PDF (125 kB)
- Pasportizácia cykloturistických trás v Prešovskom kraji rok 2021 – PDF (42,4 MB)
- Stratégia rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky v Prešovskom kraji, 2019
- Kostrová sieť cyklistických trás v Prešovskom samosprávnom kraji, koncepčno-strategický dokument

Energetika

- Analytická štúdia efektívnosti pri využívaní energií v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, 2016
- Program energetického manažmentu PSK

Životné prostredie

- Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja, 2024
- Pasportizácia území s výskytom nerastných surovín nachádzajúcich sa v Prešovskom kraji

národná úroveň

- Agenda inteligentného rozvoja miest a regiónov a Akčný plán na roky 2023-2026
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia 2021-2030
- Bytová politika SR do roku 2030
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku
- Partnerská dohoda SR 2021-2027
- Program rozvoja vidieka 2014-2020, s aktualizáciou do 2022

- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 - 2025
- Program Slovensko
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030
- Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030
- Zelenšie Slovensko, Stratégia environmentálnej politiky do roku 2030, (Envirostratégia 2030)
- Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v aktuálnom znení
- Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších predpisov

nadnárodná úroveň

- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Catching up Regions
- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES v novom PO 2021-2027
- Európska zelená dohoda
- Nový európsky bauhaus

Významnú pomoc poskytnú intervencie z EŠIF, štátneho rozpočtu, dotačných schém a iných finančných mechanizmov.

Tabuľka 3 Prehľad programov a riadiacich/sprostredkovateľských orgánov

Program	Riadiaci/sprostredkovateľské orgány
Program SLOVENSKO	MIRRI SR - Riadiaci orgán MH SR MV SR MPSVR SR MPRV SR MŽP SR MDV SR ÚV SR
PLÁN OBNOVY A ODOLNOSTI	ÚV SR Národná implementačná a koordinačná autorita (NIKA)
Program RYBNÉ HOSPODÁRSTVO SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – Riadiaci orgán
Program Európskej územnej spolupráce – cezhraničný INTERREG VI-A POĽSKO - SLOVENSKO	Ministerstvo fondov a regionálnej politiky PR - Riadiaci orgán MIRRI SR – Národný orgán
FOND PRE VNÚTORNÚ BEZPEČNOSŤ	Ministerstvo vnútra SR – Zodpovedný orgán
FOND PRE AZYL, MIGRÁCIU A INTEGRÁCIU	
INTERREG NEXT HU-SK-RO-UA	Ministerstvo zahraničných vecí a obchodu Maďarska - Riadiaci orgán MIRRI SR – Národný orgán
Program Európskej územnej spolupráce – nadnárodný INTERREG CENTRAL EUROPE PROGRAMME	MIRRI SR - Národný kontaktný bod
<u>Programy medziregionálnej spolupráce</u> <u>INTERREG</u> <u>ESPON</u> <u>URBACT</u>	
<u>Program nadnárodnej spolupráce</u> Stratégia Európa ETC Dunaj	

2 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBCI

Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2023)

Kód obce	519871
Názov okresu	Bardejov
Názov kraja	Prešovský samosprávny kraj (PSK)
Štatút obce	obec
PŠČ	08601
Telefónne smerové číslo	+421 54
Prvá písomná zmienka o obce (rok)	1355
Celková výmera územia obce [ha]	583,78
Počet obyvateľov	399
Hustota obyvateľstva na km ²	68,78

2.1 História obce

Tarnov leží v južnom okraji Nízkych Beskýd, v údolí rieky Tople, v nadmorskej výške okolo 333 m. n. morom, na území východného Slovenska v Ondavskej vrchovine, 9,5 km na severozápad od Bardejova.

Obec Tarnov založili pravdepodobne usadlíci z poľského Tarnova podľa zákupného práva koncom 13. respektíve začiatkom 14. storočia. Najstaršia písomná správa je z r. 1355, v ktorej sa uvádza, že Jágerská kapitula v uvedenom roku vykonala obhliadku smilnianskeho panstva na podnet vlastníkov Tekulovcov. Pri uvedenej obhliadke sa spomína aj dedina Tarnov. Koncom 14. storočia však dedinu získali Cudarovci, majitelia Makovického panstva, ktorí ju mali v držbe až do r. 1435. Po majetkovom vysporiadaní medzi Cudarovcami a Tekulovcami, Tarnov pripadol znovu Tekulovcom. Koncom 15. storočia ho vlastnili Kalnášiovci. V r. 1553 bola však už dedina majetkovou súčasťou slobodného kráľovského mesta Bardejov. Zlá hospodárska situácia koncom 17. storočia prinútila mesto dávať postupne svoje poddanské dediny do zálohu. V r. 1708 Bardejov zvýšil záloh na dediny Tarnov a Sveržov Mikulášovi Sirmaimu o 2400 zlatých. V druhej štvrtine 18. storočia došlo v meste k hospodárskej stabilite. Bardejov získal svoje dediny za zálohu, medzi nimi v roku 1755 aj Tarnov, ktorý potom vlastnil až do zrušenia poddanstva v r. 1848.

Obec sa prvýkrát spomína s kaplnkou a mlynom v listine jagerskej kapituly z r. 1355. Jej väčšia časť mala de jure patriť zemianskemu rodu Tekulovcov, na základe donácie z r. 1250. V skutočnosti bola však obec príslušenstvom Makovického hradu.

V roku 1427 mala 21 poddanských usadlostí. Od polovice 16. storočia patrila Bardejovu, a to až do r. 1848 (s menšou prestávkou do r. 1883). V dávnejšej minulosti to bola poľnohospodárska a šindliarska obec.

Po vojne v r. 1945 sa začalo s výstavbou nových murovaných domov. V 70-tych rokoch došlo k ďalšej výstavbe a rozvoji obce.

Najstarší symbol obce je zachovaný na typáriu s kruhopisom: TARNOF DZEDZINA 1847. V pečatnom poli je znázornená svätica držiaca v pravej ruke kopiju, ľavú ruku má zdvihnutú. Vľavo pri nohách je pravdepodobne zlomené koleso.

V hornej časti sú 3 hviezdčky. Vychádzajúc zo skutočnosti, že terajší kostol postavený v r. 1821 -1826 je zasvätený sv. Kataríne a typárium bolo vyhotovené v r. 1847 je viac ako isté, že sa jedná o sv. Katarínu. Preto hlavnú figúru obecného erbu tvorí sv. Katarína v kombinácii s jej atribútmi - mečom a zlomeným kolesom.

(www.tarnov.sk/obec/historia)

2.2 Geografická poloha

Obec Tarnov sa nachádza v severozápadnej časti okresu Bardejov, pričom je jednou zo 665 obcí Prešovského samosprávneho kraja. Najbližším mestom vzdialeným necelých 8 kilometrov je okresné mesto Bardejov.

Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja

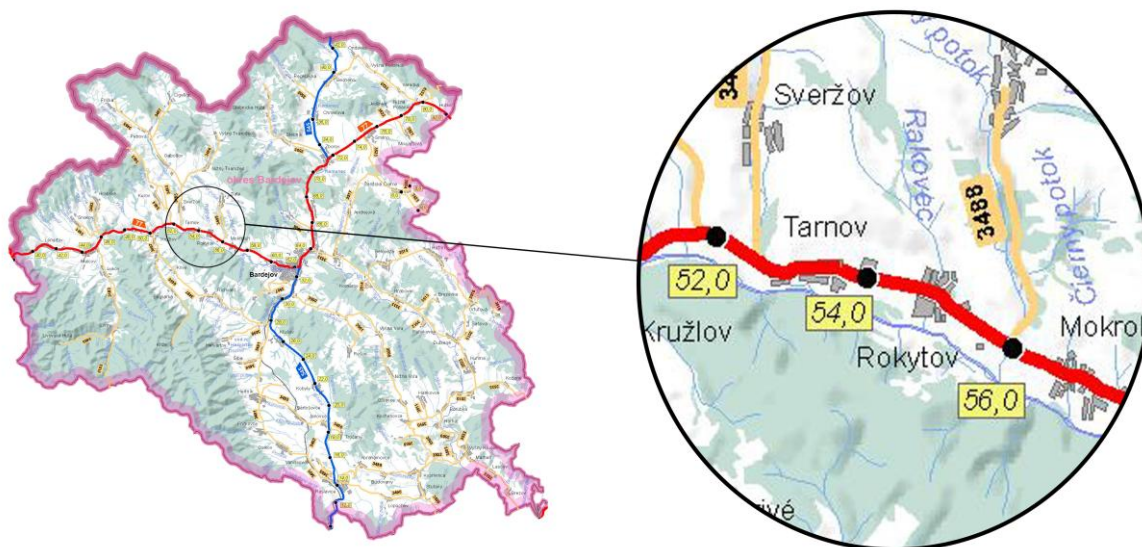

Katastrálne územie obce priamo susedí s katastrálnymi územiami obcí:

- a) na západe obec: Gerlachov
- b) na juhu obce: Krivé, Kružľov
- c) na východe obce: Rokytov, Zlaté
- d) na severe obce: Kurov, Sveržov

Obrázok 2. Mapa okresu (Zdroj mapy - Slovenská správa ciest)

Najvyšší bod územia sa nachádza vo výške 323 m n.m. Nadmorská výška v strede obce je 333 m n.m.

2.3 Prírodné pomery a klíma

GEOMORFOLÓGIA

Z hľadiska geomorfologického členenia sa okres Bardejov radí do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty:

- provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, oblasti Východné Beskydy (celok Čergov, Ľubovnianska vrchovina)
- provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie východné Karpaty, oblasť Nízke Beskydy (celok Ondavská vrchovina, Busov a Laborecká vrchovina)

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Katastrálne územie obce sa nachádza v geomorfologickom celku Ondavská vrchovina.

PÔDNE POMERY

V okrese Bardejov dominujú najmä kambizeme (modálne a kultizemné nasýtené, pseudoglejové nasýtené, modálne kyslé, podzolové). Na území okresu je zaznamenaný aj výskyt fluvizeme, pararendzinov a rendziny. Na území obce sa vyskytujú prevažne fluvizeme a kambizeme modálne.

VODSTVO

Povrchové vody

Najväčšou riekou okresu je rieka Topľa, ktorá pramení v pohorí Čergov, pod Minčolom. Topľa je jedným z pravostranných prítok riek Ondava, pričom odvodňuje územie veľké 1 506 km², najväčšími prítokmi rieky sú toky: Kamenec, Čičava a Lomnica. Tok má celkovú dĺžku 129,8km a preteká mestami Bardejov, Giraltovce a Vranov nad Topľou.

Katastrálnym územím obce Tarnov preteká rieka Topľa, potok Kurovec a viaceré bezmenné toky.

KLIMATICKÉ POMERY

Okres Bardejov patrí do viacerých klimatických okrskov –teplého, mierne chladného a mierne teplých. V rámci okresu prevládajú mierne teplé okrsky.

T7- teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou

M3- mierne teplý, mierne vlhký, pohorkatinový až vrchovinový

M6- mierne teplý, vlhký, vrchovinový

C1- mierne chladný

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Územie obce sa nachádza v okrsku M3 - mierne teplý, mierne vlhký, pohorkatinový až vrchovinový.

Ochrana prírody

V katastrálnom území obce sa nachádza územie európskeho významu (NATURA 2000) Horný tok Tople, SKUEV0936. V celkovej rozlohe 366,67 ha sa rozkladá, resp. zasahuje taktiež do katastrálnych území obcí: Bardejov, Bardejovská Nová Ves, Brezov, Dubinné, Gerlachov, Harhaj, Hrabovec, Kalnište, Komárov, Kučín, Kurima, Lascov, Lužany pri Topli, Marhaň, Mokroluh, Nemcovce, Poliakovce, Porúbka, Rokytov, Vyšný Kručov.

V okrese Bardejov sa okrem UEV Horný tok Tople v blízkosti obce Tarnov nachádzajú aj UEV Livovská jelšina (SKUEV0943) a Gerlachovské Lúky (SKUEV4096). Na území okresu sa nachádzajú taktiež národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie a taktiež chránené vtáčie územie. K najznámejším patria:

Chránené vtáčie územie Čergov

V severnej časti okresu, patrí katastrálne územie siedmich obcí do CHVU Čergov, SKCHVU052, ktorého celková rozloha je 35 849,71ha. Územie zasahuje do okresov Bardejov, Prešov, Sabinov a Stará Ľubovňa. Chránené územie je vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých

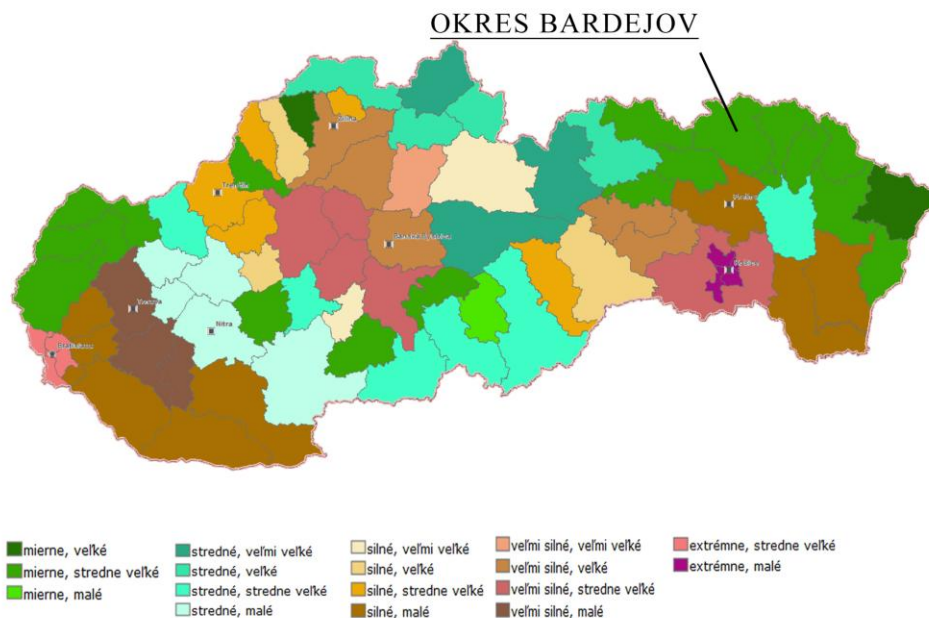

druhov vtákov: sovy dlhochvostej, muchárika bieločrkého, muchárika červenohrdlého, jariabka hôrneho, penice jarabej, d'atľa bieločrbtého, d'atľa čierneho, chriašťaľa poľného, žlny sivej, kuvika vrabčieho, d'atľa trojprstého, kuvika kapcavého, lelka lesného, orla kriľavého, rybárika riečného, včelára lesného, bociana čierneho, tetrova hôľniaka, orla skalného, muchára sivého, prhl'aviara čiernohlavého, krutihlava hnedého, žltouchvosta lesného a prepelice poľnej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. (Zdroj: Vyhláška MŽP SR. č. 28/2011)

Národná prírodná rezervácia Čergovský Minčol

Do severnej časti katastrálneho územia zasahuje chránené územie Čergovský Minčol s 5. stupňom ochrany, 100 m ochranným pásmom a s 3. stupňom ochrany okolo rezervácie. NPR zasahuje do troch katastrálnych území a troch okresov: okres Bardejov – Livovská Huta, okres Sabinov – Kamenica a okres Stará Ľubovňa – obec Kyjov. Rezervácia bola vyhlásená na ochranu typickej horskej karpatskej kveteny so zastúpením východokarpatských prvkov a lesných spoločenstiev najvyšších polôh Čergova. NPR je v správe Štátnej ochrany prírody – regionálna správa Prešov. NPR je aj súčasťou európskej siete NATURA 2000. Cieľom ochrany ÚEV Čergovský Minčol je dosiahnuť, aby sa stav európsky významných druhov a biotopov nachádzajúcich sa na území nezhoršoval.

Obrázok 3. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi

2.4 Krajinná štruktúra

Katastrálne územie obce Tarnov sa celkovo rozprestiera na 583,78 hektároch.

V rámci pôdy v katastrálnom území obce má najvýznamnejšie zastúpenie nepoľnohospodárska pôda, zaberajúca takmer 65% z celkovej rozlohy katastra. Nepoľnohospodárska pôda je prevažne zastúpená 272,97 hektármi lesných pozemkov.

Poľnohospodárska pôda sa rozprestiera na 205,90 hektároch, čo tvorí cca 35% z celkovej rozlohy katastra. Najväčšiu časť poľnohospodárskej pôdy tvorí orná pôda 154,54 hektárov. V katastri obce sa nenachádzajú pozemky, ktorých využívanie je definované ako vinice a chmeľnice.

Kým vo výmere jednotlivých skupín poľnohospodárskej pôdy došlo k znižovaniu výmery rozlohy, naopak v jednotlivých skupinách nepoľnohospodárskej pôdy došlo k zvyšovaniu výmery rozlohy. K výraznejšiemu zvýšeniu došlo v časti zastavaná plocha a nádvorie.

Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch v roku 2023

Celková výmera územia obce	spolu	583,78
Poľnohospodárska pôda	spolu	205,90
	orná pôda	154,54
	záhrada	5,33
	trvalý trávny porast	46,02
Nepoľnohospodárska pôda	spolu	377,88
	lesný pozemok	272,97
	vodná plocha	43,90
	zastavaná plocha a nádvorie	31,64
	ostatná plocha	29,38

Zdroj: ŠÚ SR

3 ANALYTICKÁ ČASŤ

3.1 Analýza vnútorného prostredia

Analýza vnútorného prostredia skúma a hodnotí územie na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát, získaných z overených zdrojov, najmä štatistických údajov, ale aj na základe verifikovaných údajov a skúseností, týkajúcich sa jednotlivých riešených oblastí. Úlohou analýzy vnútorného prostredia je v jednotlivých sektoroch miestnej ekonomiky nájsť príčiny nepriaznivého stavu, na základe toho pomenovať potreby a navrhnúť riešenia/opatrenia.

3.1.1 Demografia

Vývoj počtu trvalo bývajúceho obyvateľstva

Táto časť systemizuje a predkladá údaje, ktoré sa ocitajú v pozícii prierezových a sú významnými faktormi v procese zvyšovania ekonomickej výkonnosti obce, a teda aj v procese rozvoja obce. Demografická analýza porovnáva a zároveň analyzuje súčasný stav a vývoj obce v oblasti demografie, a to v poslednej dekáde na základe medziročných zmien (2014 – 2023). Demografická analýza spočíva v systemizácii overených údajov, resp. ukazovateľov, akými sú hustota obyvateľstva, vývoj počtu obyvateľov, veková štruktúra, prirodzený, migračný a celkový pohyb obyvateľstva, národnostná, religiózna a vzdelanostná štruktúra.

Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia

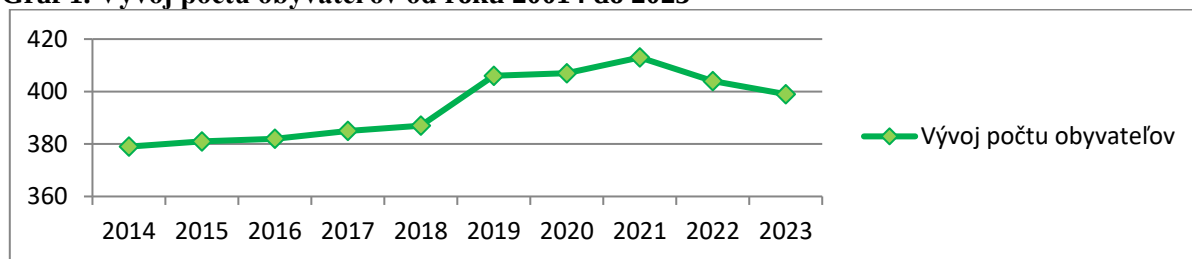
Rok	Muži	Ženy	Spolu
2023	201	198	399
2022	204	200	404
2021	205	208	413
2020	199	208	407
2019	196	210	406
2018	184	203	387
2017	187	198	385
2016	186	196	382
2015	185	196	381
2014	183	196	379

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12

Vývoj počtu obyvateľov v sledovanom období má prevažne stúpajúci trend. Ku koncu roka 2023 malo v obci trvalý pobyt 399 obyvateľov, čo je oproti roku 2014 viac o 20 osôb s trvalým pobytom.

Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 20014 do 2023

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12

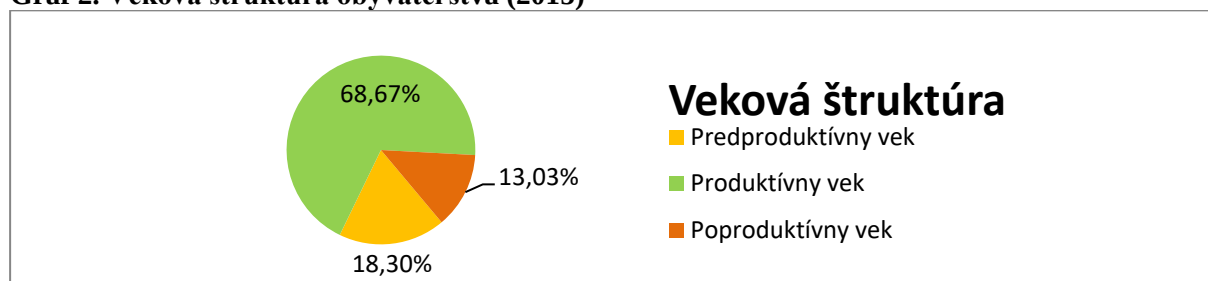
Tabuľka 7. Pohyb obyvateľstva (2025-2030)

Ukazovateľ	Počet v rokoch									
	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Natalita	2	4	6	5	4	5	1	7	4	2
Mortalita	5	6	3	11	4	6	3	4	6	5
Prist'ahovaní	11	5	16	11	20	8	10	5	11	1
Vyst'ahovaní	13	12	10	4	1	5	5	7	7	8
Migračné saldo	-2	-7	6	7	19	3	5	-2	4	-7
Celkový prírastok	-5	-9	9	1	19	2	3	1	2	-10

Zdroj: ŠÚ SR

Najväčší úbytok v sledovanom období (2014-2023) bol zaznamenaný v roku 2014, a to na úrovni -10, naopak najvyšší celkový prírastok +19 bol zaznamenaný v roku 2019.

Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2015)

Ukazovateľ	Počet	%
Predproduktívny vek (14 a menej rokov)	73	18,3
Produktívny vek (15-64 rokov)	274	68,67
Poproduktívny vek (65 rokov a viac)	52	13,03

Zdroj: ŠÚ SR

Najväčšiu časť obyvateľov obce 68,67% tvoria obyvatelia v produktívnom veku. V tejto skupine vekovej štruktúry došlo k miernemu poklesu. K pomerne vysokému nárastu percentuálneho bodu došlo v rámci vekovej štruktúry v skupine predproduktívny vek, a to z hodnoty 12,86 percentuálneho bodu v roku 2015 na 18,3 p.b. v roku 2023. Hodnota p.b. obce Tarnov je najbližšia ku hodnote p.b. pre PK -18,37. K výrazným posunom došlo v skupine

poproduktívneho veku, a to na úrovni okresu Bardejov (r. 2015 – 13,07 % oproti roku 2023 – 16,83%), došlo k zvýšeniu o takmer 4 p.b. a na úrovni SR (2015 – 14,45, oproti roku 2023 – 18,35), kde došlo k zvýšeniu tiež takmer o 4 p.b.

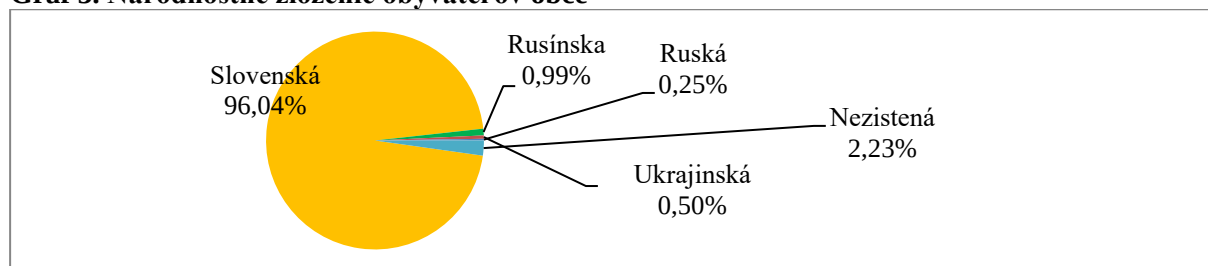
Tabuľka 8. Veková štruktúra obyvateľstva v % za rok 2023

Ukazovateľ	Obec	Okres Bardejov	Prešovský kraj	Slovenská republika
Predproduktívny vek	18,3	17,21	18,37	15,99
Produktívny vek	68,67	65,95	65,56	65,66
Poproduktívny vek	13,03	16,83	16,06	18,35

Zdroj: ŠÚ SR, ku 31.12.2015

V národnostnom zložení obyvateľov dominuje slovenská národnosť, ku ktorej sa pri sčítaní obyvateľov domov a bytov hlásilo takmer 97% obyvateľov obce. V obci sa obyvatelia hlásia aj k ukrajinskej národnosti. Národnosť sa nepodarilo zistiť u 9 obyvateľov.

Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tabuľka 9. Národnostné zloženie obyvateľov obce

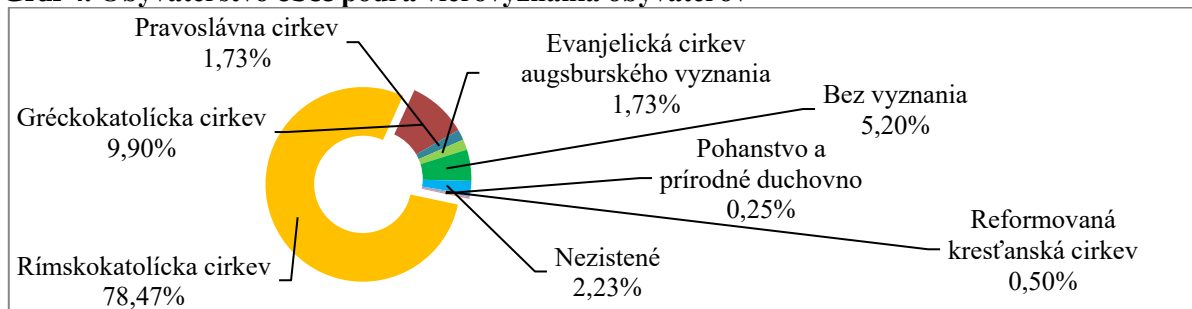
Národnosť	SODB 2011	
	počet obyv.	%
Slovenská	388	96,04
Rusínska	4	0,99
Ukrajinská	2	0,5
Ruská	1	0,25
Nezistená	9	2,23
Spolu	404	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa uskutočnilo v roku 2021, sa prevažná väčšina, teda 404 obyvateľov, čo tvorí 96,04% z celkového počtu obyvateľov, hlásilo ku slovenskej národnosti.

Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov

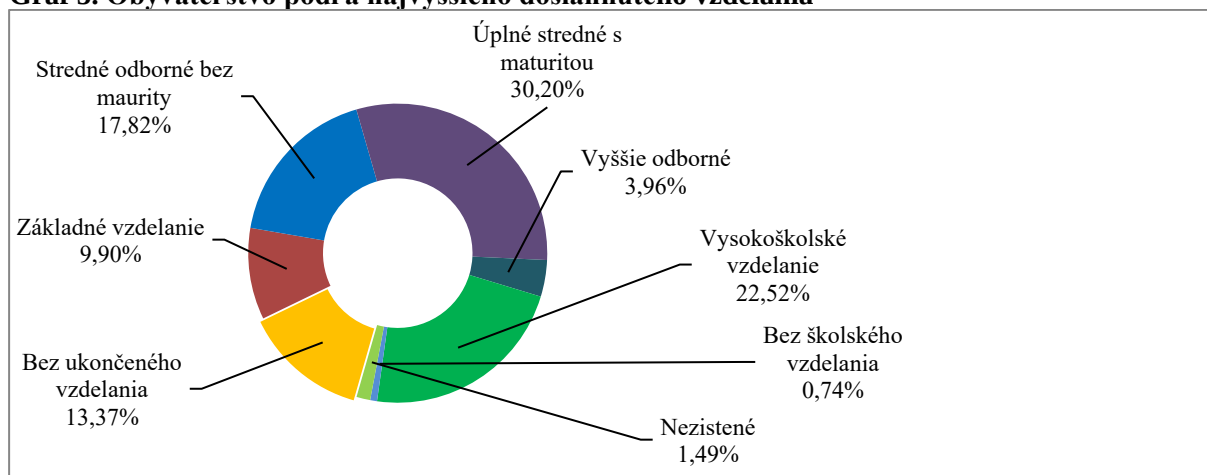

Náboženské vyznanie	SODB 2011	
	Počet obyv.	%
Rímskokatolícka cirkev 338	317	78,47
Gréckokatolícka cirkev 31	40	9,9
Pravoslávna cirkev	7	1,73
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	7	1,73
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske)	2	0,5
Pohanstvo a prírodné duchovno	1	0,25
Bez vyznania	21	5,2
Nezistené	9	2,23
Spolu	404	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa uskutočnilo v roku 2021, sa prevažná väčšina, teda 317 obyvateľov, čo tvorí 78,47% z celkového počtu obyvateľov, hlásilo ku rímskokatolíckemu vierovyznaniu, aj napriek tomu, že v tejto skupine došlo k percentuálnemu zníženiu o takmer 7%. K nárastu naopak došlo napr. v skupine obyvateľov hlásiacich sa ku Gréckokatolíckej cirkvi, či v skupine obyvateľov bez vyznania.

Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Tabuľka 10. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

	Abs.	%
Bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	54	13,37
Základné vzdelanie	40	9,9
Stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	72	17,82
Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	122	30,2
Vyššie odborné vzdelanie	16	3,96
Vysokoškolské vzdelanie	91	22,52
Bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	3	0,74
Nezistené	6	1,49
Spolu	404	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

3.1.2 Bývanie

Zo sčítania obyvateľov domov a bytov, ktoré sa uskutočnilo v roku 2021 vyplýva, že v obci sa nachádzajú prevažne rodinné domy. V obci bolo ku dňu sčítania evidovaných spolu 115 rodinných domov. Z celkového počtu bytov 139 bolo 107 bytov v budovách s jednou bytovou jednotkou (rodinný dom) a 13 bytov obývaných vlastníkom.

Tabuľka 11. Byty podľa typu budovy

Spolu RD	RD (abs.)	RD (%)	BD (abs.)	BD (%)	NO neurčený na bývanie (abs.)	NO neurčený na bývanie (%)	ostatné (abs.)	ostatné (%)
115	108	93,91	4	3,48	1	0,87	2	1,74
RD – rodinný dom			BD - bytový		NO – núdzový objekt			

Zdroj: SODB 2011

3.1.3 Trh práce a nezamestnanosť

Z dlhodobého hľadiska patrí okres Bardejov ku okresom Prešovského samosprávneho kraja, ktoré majú vyššiu mieru evidovanej nezamestnanosti v porovnaní s ostatnými okresmi PSK. V roku 2022 bola v okrese miera evidovanej nezamestnanosti na úrovni 12,01% (ŠÚ SR 2024), čo je v poradí 5 najnižšia v rámci PSK. Pred okresom Bardejov sa s vyššou mierou evidovanej nezamestnanosti umiestnili okresy Kežmarok (16,65%), Vranov nad Topľou (14,68%), Sabinov (14,37%), Medzilaborce (13,40%).

Tabuľka 12. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
SR	5,08	5,90	6,76	7,57	4,92	5,04	5,94	8,76	10,63	12,29
PK	8,36	9,98	10,75	11,39	8,19	8,61	9,68	13,91	15,50	17,45
BJ	.	12,01	12,72	13,44	10,07	10,71	11,91	16,79	18,43	19,60

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 13. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Bardejov

Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Bardejov - rok 2023					
Vek uchádzačov	15-24	25-34	35-49	50 a viac	Spolu
Počet	739	1059	1617	1139	4554
%	16,23	23,25	35,51	25,01	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

V okrese bolo ku koncu roka 2023 evidovaných celkovo 4554 uchádzačov o zamestnanie. Najpočetnejšiu skupinu uchádzačov o zamestnanie tvorili z celkového počtu uchádzači vo veku od 35 do 49 rokov, a to 35,51%, čo je o necelé 2 p.b. viac ako v roku 2015, keď túto skupinu tvorilo 33,61%.

Tabuľka 14. Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v okrese Bardejov

Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie okres Bardejov - rok 2023				
	Počet UoZ so zdravotným postihnutím	Počet UoZ absolventi	Počet UoZ mladiství	Počet dlhodobo evidovaných UoZ
Počet	172	207	78	2205

Zdroj: ŠÚ SR

Najproblematickejšie uplatnenie na trhu práce majú dlhodobo evidovaní uchádzači o zamestnanie. Za dlhodobo nezamestnaného človeka sa považuje osoba, ktorá je registrovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie dlhšie ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. V okrese tvorilo ku koncu roka 2023 túto skupinu celkovo 2205 uchádzačov, čo je oproti roku 2015 takmer o 2 000 UoZ menej. Túto skupinu, tvorilo 48,42 % z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie, čo je takmer o 5 p.b menej ako v roku 2015.

Tabuľka 15. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Spolu	11	16	14	26	17	14	28	28	26	24
Ženy	6	7	10	16	12	7	9	12	11	10
Muži	5	9	4	10	5	7	19	16	15	14

Zdroj: ŠÚ SR

V obci bolo najviac evidovaných uchádzačov o zamestnanie koncom rokov 2016 a 2017, a to 28. Najnižší počet uchádzačov o zamestnanie bol koncom roka 2023, keď bolo nezamestnaných 11 obyvateľov obce.

Tabuľka 16. Trvalo bývajúce obyvateľstvo v obci podľa ekonomickej aktivity

Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity													
Pracujúci (okrem dôchodcov)	Pracujúci dôchodcovia	Osoby na materskej dovolenke	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nezamestnaní	Žiaci stredných škôl	Žiaci vysokých škôl	Osoby v domácnosti	Dôchodcovia	Príjemcovia kapitálových príjmov	Žiak základnej školy	Deti do začatia povinnejšskols. doch.	Iná	Nezistená
167	16	4	2	28	9	12	24	65	1	35	37	2	2
41,34	3,96	0,99	0,5	6,93	2,23	2,97	5,94	16,09	0,25	8,66	9,16	0,5	0,5

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Tabuľka 17. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetvia ekonomickej činnosti rok 2021

Spolu	189
Administratívne a podporné služby	4
Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie	0
Činnosti extra teritoriálnych organizácií a združení	0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	4
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	0
Doprava a skladovanie	3
Finančné a poisťovacie činnosti	4
Informácie a komunikácia	1
Nezistené	31
Odborné, vedecké a technické činnosti	11
Ostatné činnosti	5
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	14
Priemyselná výroba	27
Stavebníctvo	21
Ťažba a dobývanie	0
Ubytovacie a stravovacie služby	3
Umenie, zábava a rekreácia	3
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	19
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	14
Vzdelávanie	9
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	15

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 18. Počet obyvateľov podľa zamestnania

OBYVATELIA PODĽA ZAMESTNANIA SODB 2021	
Administratívni pracovníci, úradníci	18
Kvalifikovaní pracovníci v poľnohosp., lesníctve a rybárstve	1
Kvalifikovaní robotníci a remeselníci	18
Nezistené	11
Operátori a montéri strojov a zariadení	14
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	10
Pracovníci v službách a obchode	24
Príslušníci ozbrojených síl	2
Špecialisti	37
Technici a odborní pracovníci	20
Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci	8
SPOLU	163

Zdroj: SODB 2021

3.1.4 Občianska a technická vybavenosť

3.1.4.1 Občianska vybavenosť

3.1.4.1.1 Vzdelávanie

Materské a základné školy

Materská škola

Predprimárne vzdelávanie v obci zabezpečuje jednotriedna materská škola s celodennou starostlivosťou. K 15.septembru 2024 materskú školu navštevovalo 17 detí, z toho 7 detí v rámci povinného predprimárneho vzdelávania. Zriaďovateľom školy je obec Tarnov. Predprimárne vzdelávanie je v MŠ zabezpečené 2 učiteľmi.

Základná škola Tarnov

Obec Tarnov je zriaďovateľom neplnoorganizovanej jednotriednej základnej školy. Výučba v škole prebieha len na prvom stupni v jednej triede, pričom k 15.9.2024 školu navštevovalo 22 žiakov (v roku 2015 - 14 žiakov). Výchovnovzdelávací proces je zabezpečený 2 pedagogickými zamestnancami a učiteľom náboženskej výchovy. ZŠ je základnou školou bez právnej subjektivity. Od roku 2002 patrí pod správu obce Tarnov, ktorá je jej štatutárnym zástupcom a zriaďovateľom. V budove školy sa nachádzajú dve triedy, riaditeľňa a sociálne zariadenia. Obidve učebne slúžia na výchovno-vzdelávací proces a pre potreby ŠKD. Školu navštevujú aj žiaci z okolitých obcí – Rokytov, Kružlov, Vyšný Tvarožec.

Obecná knižnica

Obecná knižnica sa nachádza v priestoroch OcÚ v Tarnove. Fond na podporu umenia v roku 2021, 2022 a 2023 z verejných zdrojov v rámci projektu „Akvizícia knižnice“ finančne podporil Obecnú knižnicu v Tarnove. Poskytol dotáciu na doplnenie a aktualizáciu knižničného fondu.

Stredné školy

Stredné školy sa v obci nenachádzajú. Žiaci dochádzajú za stredoškolským štúdiom prevažne do mesta Bardejov, v ktorom sa nachádzajú stredné odborné školy a gymnáziá.

3.1.4.1.2 Šport, športové zariadenia, turizmus a voľný čas

Športovo aktívni obyvatelia obce majú možnosť športové aktivity realizovať na futbalovom ihrisku. Pre deti je v obci zriadené ihrisko pre deti. Obyvatelia a návštevníci môžu na voľnočasové aktivity využívať revitalizovanú verejnú záhradu. V obci v časti Kopaniny sa nachádza prírodný amfiteáter, ktorý je potrebné modernizovať.

3.1.4.1.3 Zdravotníctvo a sociálne služby

V obci sa nenachádzajú zdravotnícke zariadenia. Obyvatelia obce dochádzajú za primárnou (všeobecnou preventívnou, diagnosticko–liečebnou), sekundárnou (špecializovanou diagnosticko–liečebnou) a terciárnou (následná starostlivosťou chorých s ukončeným liečebným plánom) zdravotnou starostlivosťou do okresného mesta Bardejov. Ambulancie praktického lekára pre dospelých a praktického detského lekára sa nachádzajú aj v niektorých obciach v blízkom okolí, napr. v obci Hermanovce, či v obci Krušinec.

Sociálne služby

Na území obce nepôsobia žiadne inštitúcie ani organizácie, ktoré by poskytovali obyvateľom obce sociálne služby. Dostupné sociálne služby sú poskytované v okresnom meste Bardejov.

3.1.4.1.4 Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky

Národné kultúrne pamiatky

V území obce sa nachádza pamiatkový objekt, ktorý je zaradený do zoznamu nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, a to rímskokatolícky kostol svätej Kataríny Alexandrijskej, ktorého výstavba prebehla v rokoch 1821-1836, a ktorý patrí k dominantám obce.

Tabuľka 18. Národné kultúrne pamiatky v obci

Pamiatkový objekt	Zaužívaný názov objektu	Bližšie určenie pamiat. objektu	Číslo ÚZPF	Doba vzniku
KOSTOL	kostol sv. Kataríny	rímskokatolícky kostol svätej Kataríny	1861/1	1821-1836

Zdroj: Pamiatkový úrad SR – register nehnuteľných NKP

Ostatné kultúrne zariadenia

K základným objektom určeným na kultúrne vyžitie patrí v obci kultúrny dom. V súčasnosti je potrebná stavebná úprava KD – najmä sály a kuchyne s cieľom znížiť energetickú náročnosť, zlepšiť tepelno-technické, protipožiarne a prevádzkovo-hygienické podmienky. V roku 2010 prebehla na objekte rekonštrukcia, pozostávajúca so zateplenia fasády a výmeny okien, bez zateplenia stropov a podláh objektu.

3.1.4.1.5 Iné organizácie

DHZO Tarnov

Tradícia organizovaného hasičstva v obci siaha až do r. 1894. Dobrovoľná požiarna ochrana SR podporila DHZO Tarnov dotáciou na materiálno-technické zabezpečenie, odbornú prípravu a pod.).

V obci sú činné aj ďalšie organizácie, a to *Jednota dôchodcov*, *MS SČK Tarnov*, *Urbárska spoločnosť*, *pozemkové spoločenstvo Tarnov*. (<https://obectarnov.sk/obec/organizacie/dhz/>)

3.1.4.2 Technická infraštruktúra

3.1.4.2.1 Cestná sieť a dopravné systémy

Cestná sieť

Cestná sieť v okrese Bardejov je tvorená cestami prvej, druhej a tretej triedy (v dĺžke 347,14km, o rozlohe 936km² a hustotou cestnej siete 0,371 na km/km²) a sieťou miestnych komunikácií. Cestná sieť v katastrálnom území obce je tvorená komunikáciou I. triedy, cestou III. triedy a miestnymi komunikáciami (čiastočne aj lesné a poľné cesty). Cesta I. triedy 77 s celkovou dĺžkou 96,567km je významnou dopravnou trasou a v obci slúži ako zberná komunikácia. V obci Tarnov sa nachádza cesta III. triedy č. 3771, ktorá ju spája s obcou Hermanovce a pokračuje ďalej.

Obec Tarnov má v správe a zabezpečuje údržbu miestnych komunikácií (cesty, chodníky), ktoré spájajú jednotlivé časti obce.

Tabuľka 19. Cesty v katastrálnom území obce

Názov a trieda cesty	Cesta v správe	Dĺžka cesty v katastri obce
Cesta I. triedy č. 77	<i>Slovenská správa ciest</i>	2,5 – 3km
Cesta III. triedy č. 3771	<i>SÚC PSK</i>	cca 3km
Miestne komunikácie	<i>Obec Tarnov</i>	cca 9km

Zdroj: obecná štatistika

Cyklodoprava, cykloturistika

Na území obce sa nenachádzajú žiadne oficiálne cyklotrasy ani cyklochodníky. Obyvatelia obce, ale aj turisti využívajú na cyklodopravu a cykloturistiku komunikáciu I. triedy, miestne komunikácie, ale aj poľné cesty a lesné cesty.

Juhovýchodná časť zastavaného územia obce sa nachádza v pásme dopravnej dostupnosti od okresného mesta do 15 minút (pri rýchlosti 20km). Zvyšná časť intravilánu sa nachádza od dopravnej dostupnosti okresného mesta do 30 minút (pri rýchlosti 20km).

Aj keď v samotnej obci nie sú evidované cyklotrasy, v blízkom okolí, najmä v okolí mesta Bardejov sa nachádza Cyklotrasa Bardejov - Bardejovské Kúpele vzdialená od obce cca 12 km, ktorá je obľúbenou trasou vhodnou aj pre rodiny s deťmi, menej náročná cyklotrasa medzi Bardejovom a obcou Zborov vhodná aj pre začínajúcich cyklistov, vzdialená od obce cca 15km, ale aj Východoslovenská cyklotrasa, prechádzajúca aj mestom Bardejov a Prešov. Je rozdelená do niekoľkých etáp a je vhodná pre cyklistov, ktorí sa chcú venovať dlhším výletom a objavovať krásy východného Slovenska. V blízkom okolí obce Tarnov sa konajú aj cykloturistické podujatia, napr. Bardejovská cyklistická Tour a pod.

Cestná doprava

Autobusová doprava

Obyvatelia obce majú cestnú osobnú dopravu v rámci okresu a kraja zabezpečenú priebežnými linkami SAD Prešov. Dopravné spojenie v rámci kraja je zabezpečené aj inými prepravnými spoločnosťami.

Železničná doprava

Katastrálnym územím obce neprechádza železničná trať. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v meste Bardejov.

3.1.4.2.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou prostredníctvom verejného vodovodu. V súčasnosti je potrebné rozšírenie vodovodu. Obec už uskutočnila čiastočnú realizáciu.

Doplnkovo obyvatelia využívajú vlastné zdroje vody – studne. Tie slúžia primárne ako zdroj technickej vody.

Čistička odpadových vôd

Obec Tarnov a Sveržov využívajú prostredníctvom VVS, a.s na zvoz žumpových vôd kontajnerovú ČOV.

Zrážkové vody sú odvádzané rigolmi a priekopami.

3.1.4.2.3 Energetické hospodárstvo

Zásobovanie plynom

Ako primárny zdroj na vykurovanie domácností, ohrev teplej vody, ale aj na varenie, využívajú obyvatelia zemný plyn. Obec je plne plynofikovaná, pričom sú na sieť plynovodu napojené takmer všetky domácnosti z obce a taktiež objekty občianskej vybavenosti.

Zásobovanie elektrickou energiou

Zastavané územie obce je zásobované elektrickou energiou prostredníctvom siete NN, ktorá je tvorená prevažne vzdušným vedením (drevenými a betónovými stĺpmi). Osvetlenie v obci sa nachádza na vlastných stĺpoch, ale aj na stĺpoch NN.

3.1.4.2.4 Telekomunikácie

Mobilné siete

Pokrytie službami mobilných operátorov v obci je dostatočné. Obyvatelia môžu využívať služby všetkých operátorov pôsobiacich na území Slovenska.

Internetové pripojenie

Obyvatelia obce využívajú prevažne pripojenie prostredníctvom pevného internetu (ADSL). Doplnkovo sú využívané aj iné formy internetového pripojenia (mobilný internet, mikrovlnný).

Obecný rozhlas

Obec má zriadený obecný rozhlas. Rozvody sú kombinované na stĺpoch osvetlenia alebo NN. Ústredňa sa nachádza v priestoroch obecného úradu.

3.1.4.2.5 Odpadové hospodárstvo

V obci je zabezpečený odvoz a zneškodnenie KO prostredníctvom veľkokapacitných reťazových kontajnerov, ako aj odvoz a zneškodnenie nebezpečného odpadu a zber jedlých olejov a tukov. Vývoz komunálneho a separovaného odpadu (papier, sklo, plasty a iné)

z domácností je zabezpečený v pravidelných 2 týždňových intervaloch spoločnosťou FÚRA, s.r.o. Úroveň vytriedenia odpadov za rok 2023 bola v obci na úrovni 42,92%.

Obec nemá vybudovaný zberný dvor, kompostáreň ani kompostovisko.

Obec pristúpila k efektívnejšiemu zhodnocovaniu odpadov, a to obstaraním kompostérov, mulčovača a štiepkovača.

3.1.4.3 Štandardy minimálnej vybavenosti obce

Tabuľka 20. Vybavenosť obce

Výber ukazovateľov	Odporúčaná vybavenosť	Stav v obci
Školstvo		
Materská škola	•	Áno
Základná škola (neplnoorganizovaná s ročníkmi 1. – 4.)	o	Áno
Telovýchova a šport		
Ihrisko pre deti	•	Áno
Ihrisko pre mládež a dospelých, multifunkčné	•	Nie
Ihrisko maloplošné (menej ako 2000m ² plochy)	•	Áno
Otvorená ľadová plocha	•	Nie
Cestovný ruch – verejné ubytovanie		
Penzión	o	Nie
Zdravotníctvo a sociálne služby		
Ambulancie	•	Nie
Sociálne služby -zariadenia		
Zariadenie pre seniorov	o	Nie
Zariadenie opatrovateľskej služby	o	Nie
Denný stacionár	o	Nie
Opatrovateľská služba	o	Nie
Denné centrum	•	Nie
Jedáleň	o	Nie
Práčovňa	o	Nie
Stredisko osobnej hygieny	o	Nie
Maloobchod		
Potraviny, zmiešaný tovar	•	Áno
Špecializovaný obchod (integrované zariadenia)	•	Nie
Bankové inštitúcie		
Deteš. pracovisko, reprezentácia	o	Nie
Poist'ovne		
Zastupiteľstvo, obchod. kancelária	o	Nie
Kontaktné miesto	o	Nie
Kultúra		
Knižnica (obecná, regionálna, krajská)	o	Áno
Polyfunkčné kultúrne zariadenie (býv. kultúrny dom)	o	Áno
Kultúrne –osvetové zariadenia	•	Nie
Kostoly, modlitebne, synagógy, meditačné priestory	•	Áno
Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	•	Áno
Zeleň		
Parky a iné typy verejnej parkovej zelene	o	Áno
Zeleň v obytných územiach	o	Áno
Zeleň pri občianskej vybavenosti	•	Áno

Ostatná zeleň (cintoríny, kempy, zeleň peších zón, ...)	•	Áno
Prírodná zeleň (lesy)	•	Áno
Služby		
Služby pre obyvateľov (murár, elektrikár, a iné)	•	Áno

- odporúčaná vybavenosť

o alternatívne doplnenie vybavenosti

3.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Prírodné a kultúrne zdroje, stav ekosystémov, stupeň rozvoja hospodárstva a priemyslu, kvalita služieb, inovácie, či stupeň ekonomickej aktivity v riešenom území a blízkom okolí, sú dôležitým determinantom schopnosti zhodnocovania potenciálu, rozvoja územia a úrovne kvality života obyvateľov. Úroveň interných a externých faktorov, ich vzájomná podmienenosť a ich pôsobenie ako celku ovplyvňuje vo vysokej miere rozvoj územia, a zároveň ovplyvňuje intenzitu rastu výkonnosti miestnych ekonomík.

3.2.1 Vonkajšie faktory rozvoja územia, vplyv vonkajšieho prostredia na rozvoj územia, STEEP analýza

STEOP analýza, ktorá sa používa pri hodnotení vplyvu **vonkajšieho** prostredia na rozvoj obce, bola použitá v rámci analyzovania nasledujúcich faktorov vonkajšieho prostredia ovplyvňujúcich rozvoj a rast miestnej ekonomiky, konkurencieschopnosti a zvyšovanie kvality života obyvateľov. Súčasťou STEOP analýzy je hodnotenie vplyvu faktorov **sociálnej** (napríklad migrácia obyvateľstva, ponuka služieb, vzdelanosť, orientácia ekonomík blízkeho a vzdialenejšieho okolia, úroveň rozvoja cestovného ruchu, vrátane vidieckeho CR, dopravná obslužnosť), **technologickej** (napríklad inovácie v technológiách a technologických procesoch) **ekonomickej** (napríklad toky peňazí, tovaru, služieb, informácií a energií, ktoré môžu ovplyvňovať fungovanie, stav a rozvoj územia), **ekologickej a politickej** oblasti pôsobiacich z externého prostredia a ovplyvňujúcich interné prostredie.

Vyššie popísané faktory ovplyvňujú schopnosť vytvárať pracovné príležitosti a tvorbu pracovných miest, a tým nepriamo ovplyvňujú výšku migračného salda, ako aj výšku celkového prírastku/úbytku.

Z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia na rozvoj miestnej ekonomiky v obci je podstatný aj vplyv viacerých faktorov na úrovni Prešovského kraja.

Prešovský kraj je svojou rozlohou 8 972,7 km², ktorá zaberá 18,3 % rozlohy štátu, po Banskobystrickom kraji druhým najväčším krajom na Slovensku. Spoločnú hranicu v rámci Slovenskej republiky má kraj s tromi krajmi, na juhu s Košickým samosprávnym krajom a na západe s Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom. Na severe je územie vymedzené štátnou hranicou Slovenskej republiky s Poľskou republikou (Malopoľské a Podkarpatské vojvodstvo) v dĺžke asi 360 km. Časťou svojho toku tvoria hranicu s Poľskou republikou rieky Poprad a Dunajec. Na východe je územie vymedzené štátnou hranicou s Ukrajinou (Zakarpatská oblasť) v dĺžke asi 38 km.

V obci Nová Sedlica sa nachádza najvýchodnejší bod kraja, ktorý je zároveň najvýchodnejším bodom Slovenska. Na území Prešovského kraja sa nachádza aj najvyšší bod Slovenska, Gerlachovský štít s výškou 2654,5m nad morom, naopak najnižšie položené miesto kraja je breh rieky Ondava pri výtoku z kraja na území obce Nižný Hrušov (104 m nad morom). Vplyvom rozdielnej nadmorskej výšky a členitosti povrchu je územie kraja rozdelené do troch klimatických oblastí, a to chladnej, mierne teplej a teplej.

K zásobovaniu pitnou vodou je využívaných jedenásť vodárenských tokov, ktoré sa nachádzajú v oblasti Vysokých Tatier, prameň Vyšný Slavkov (prešovský skupinový vodovod), nádrž Starina (najväčšia nádrž na pitnú vodu v Strednej Európe) a nádrž Domaša.

Na území kraja sa nachádza 5 národných parkov – Tatranský národný park, Pieninský národný park, Národný park Nízke Tatry, Národný park Slovenský raj a Národný park Poloniny, 2 chránené krajinné oblasti – CHKO Vihorlatský prales a CHKO Východné Karpaty, ktorý sa celým svojím územím nachádza na území Prešovského kraja. Na území kraja sa nachádza 51 národných prírodných rezervácií, 90 prírodných rezervácií, 5 národných prírodných pamiatok, 33 prírodných pamiatok, 10 chránených areálov a 10 chránených vtáčích území, patriace do sústavy chránených území (chránené vtáčie územia a územia európskeho významu). Na území PK sa nachádzajú aj 2 biosférické rezervácie (BR Tatry a BR Východné Karpaty).

Územie kraja je z hľadiska územného usporiadania Slovenskej republiky vymedzené samosprávnym územným celkom Prešovského samosprávneho kraja a zahŕňa 665 samosprávnych území obcí, najviac v rámci SR a z toho 23 samosprávnych území miest, ktoré sú vytvorené zo 724 katastrálnych území. V kraji sa teda nachádza 665 obcí, a je rozčlenený do 13 okresov (Prešov, Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou). Rozlohou najväčšími sú okresy Poprad, Bardejov a Prešov, naopak plošne najmenšími sú okresy Levoča, Stropkov a Medzilaborce). Z celkového počtu obyvateľov žije 44,9 % v mestách (v krajskom meste ku 31.12.2023 žilo 82,9 tis. obyvateľov).

Počtom obyvateľov 808 810 (ku 31.12.2023) je Prešovský kraj najväčším krajom. Spomedzi všetkých krajov je v Prešovskom kraji dlhodobo najvyšší prirodzený prírastok. Na druhej strane sa z Prešovského kraja vysťahovalo najviac obyvateľov, a to najmä z okresov Stropkov, Svidník, Humenné, Snina a Medzilaborce. Veková štruktúra populácie Prešovského kraja ku 31.12.2023 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi naznačuje demografické starnutie obyvateľstva. Prešovský kraj v porovnaní s ostatnými kraji má dlhodobo v populácii najvyšší podiel detí do 14 rokov (18,4%) a najnižší podiel obyvateľov starších ako 65 rokov (16,1%). Podiel produktívneho obyvateľstva bol na úrovni 65,6 %. Priemerný vek obyvateľa dosiahol

40 rokov a je v rámci Slovenska najnižší. Pomyselnú hranicu medzi okresmi s celkovým prírastkom a okresmi s celkovým úbytkom tvorí hranica medzi okresmi v juhozápadnej časti kraja a okresmi v severovýchodnej časti kraja.

V roku 2022 dosiahla miera nezamestnanosti 11,1% a v porovnaní s ostatnými krajinami je dlhodobo najvyššia. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo tvorilo 49,5 %, miera zamestnanosti 20 – 64 ročných dosiahla 70,8 %. Priemerná mesačná mzda bola na úrovni 1 223 eur a bola najnižšia v rámci Slovenska.

Situácia mladých ľudí na trhu práce v Prešovskom kraji nie je lichotivá. Index ekonomickej závislosti mladých ľudí je 27,94%, a teda najvyšší spomedzi všetkých krajov.

Táto situácia núti nezamestnaných mladých ľudí vycestovať za prácou do krajín Európskej únie. Rizikovou skupinou z hľadiska uplatnenia na trhu práce sa stávajú aj nezamestnaní nad 45 rokov veku, u ktorých nízka jazyková vybavenosť a zdravotné problémy sťažujú hľadanie práce doma aj v zahraničí.

Na území kraja koncom roka 2022 pôsobilo 29,5 tisíc právnických osôb, z toho bolo 24,2 tisíc podnikov zameraných na tvorbu zisku. Takmer tretina z nich podnikala v oblasti obchodu a priemyslu, 14,6 % v stavebníctve a 12 % v odborných vedeckých a technických činnostiach. Svoje podnikanie malo v Prešovskom kraji aj 64,1 tisíc fyzických osôb- podnikateľov, z ktorých 60,8 tis. podnikalo na základe živnostenského zákona. Viac ako 38 % živnostníkov orientovalo svoju činnosť do stavebníctva, 17,7 % do priemyselnej výroby a 12,1 % do obchodu.

Z hľadiska tvorby HDP patrí Prešovský kraj v hodnotení ekonomického postavenia k menej výkonným regiónom Slovenska. V roku 2022 najväčší podiel na regionálnej hrubej pridanej hodnote viac ako 25% tvoril priemysel, cca 19% podiel tvoril obchod, doprava, ubytovanie a stravovanie, verejná správa, povinné sociálne zabezpečenie, zdravotníctvo a sociálna pomoc tvorili 17,5%.

Priemysel v kraji je rôznorodý. Zastúpený je kovospracujúcim, drevospracujúcim, potravinárskym, elektrotechnickým, strojárskym, chemickým, textilným a odevným priemyslom. Je koncentrovaný hlavne do okresných miest. Medzi najvýznamnejšie podniky v kraji patria Tatravagónka v Poprade, Lear Corporation Seating Slovakia v Prešove, Pivovar Šariš, TOPVAR, MECOM GROUP v Humennom, MILK-AGRO v Prešove, Nexis Fibers v Humennom, Bukóza Export-Import vo Vranove nad Topľou, Chemosvit folie vo Svite, Bukocel v Hencovciach a ďalšie.

Prešovský kraj patrí dlhodobo ku ekonomicky najslabším krajom, čiastočne z dôvodu, že kraj má prevažne vidiecky charakter. Na základe regionalizácie OECD patrí PSK medzi prevažne

vidiecke regióny. V sídelnej štruktúre PSK, tak ako je to charakteristické pre celé územie SR, prevládajú malé obce do 1000 obyvateľov. Z hľadiska medzinárodnej dopravy významnú polohu v smere sever–juh, ale i východ–západ. Prechádza ním dôležitý hlavný slovenský severný cestný koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh východný medzinárodný koridor Poľsko – Stará Ľubovňa – Prešov a Poľsko – Svidník - Prešov, ktorý pokračuje po spoločnej trase do Košíc a Maďarska. Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu sú Žilina – Košice – Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice. Verejnú autobusovú dopravu zabezpečujú široko rozvetvené linky autobusovej dopravy. Pre individuálnych motoristov slúži hustá sieť ciest rôznej kategórie s dĺžkou 3 186 km. Viac ako pätina slovenských diaľnic sa nachádza práve v Prešovskom kraji.

V roku 2022 sa v PK nachádzalo 539 materských škôl, 378 základných škôl, 38 gymnázií a 63 stredných odborných škôl. Z vysokých škôl v Prešove sídli Prešovská univerzita, a Fakulta výrobných technológií Technickej univerzity v Košiciach a Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia.

Zdravotná starostlivosť sa poskytovala v roku 2022 v 2 074 zdravotníckych zariadeniach, ktorých súčasťou bolo 17 nemocníc, 1 634 zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti a 8 liečební. Územie kraja je kvôli vyhovujúcej geologickej stavbe veľmi bohaté na výskyt minerálnych a termálnych vôd, čo sa odráža v množstve prameňov, ktorých je na území kraja cca 400. Zastúpené sú všetky známe typy minerálnych vôd (prírodné minerálne vody, prírodné liečivé vody a prírodné minerálne vody stolové, okrem rádioaktívnych, niektoré dokonca vo veľkých koncentráciách). Väčšinu týchto minerálnych prameňov využívajú miestni obyvatelia, niektoré z nich sa plnia do fliaš ako kvalitné minerálne, stolové, či liečivé vody. Patrí k nim najmä Ľubovnianska, Sulínka, Cigel'ka, Salvator, či Baldovská. Sú považované za vzácny prírodný zdroj a bezpochyby sú ďalším predpokladom rozvoja územia. Sieť zariadení zdravotníckej starostlivosti dopĺňajú vyhľadávané kúpele. V súčasnosti sa nachádzajú na území kraja známe balneologické a klimatické kúpeľné komplexy. Balneologické kúpele zamerané na choroby pohybového a obehového ústrojenstva vznikali v blízkosti prameňov už v minulosti. Na území kraja nájdeme jedny z najstarších kúpeľov na Slovensku - Bardejovské kúpele. Známe sú však aj Kúpele Vyšné Ružbachy - známe najmä svojím prírodným výtvorom - travertínovým jazierkom- kráterom a Kúpele Červený kláštor – Smerdzonka, vhodné na kožné ochorenia

Klimatické kúpele nájdeme na území kraja najmä vo Vysokých Tatrách, kde je využité horské prostredie a jeho blahodarný vplyv na dýchacie cesty. Známe sú najmä kúpele Tatranská Polianka, Nový Smokovec, Tatranské Matliare, či Tatranská kotlina

Aj keď Prešovský kraj na základe ekonomických ukazovateľov patrí k zaostalejším regiónom Slovenska, nenasvedčuje tomu územie bohaté na prírodné, kultúrne a historické zdroje. Prírodné prostredie je relatívne málo narušené najmä v oblastiach s nízkou ekonomickou aktivitou, čo vytvára vhodné podmienky pre rozvoj CR. Turisticky zaujímavé a zároveň najnavštevovanejšie sú mestá Prešov, Bardejov, Kežmarok, Levoča, Stará Ľubovňa, ale aj región Vysokých Tatier, vrátane mesta Poprad. V PK je 5 galérií vrátane pobočiek a 29 múzeí, vrátane Múzea Andyho Warhola, v ktorom v súčasnosti prebieha rekonštrukcia.

V meste Prešov sídlia významné cirkevnosprávne inštitúcie gréckokatolíckej, pravoslávnej a evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku.

PK je v regionálnom porovnaní tretím najnavštevovanejším krajom.

3.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT ANALÝZA

Dôležitou súčasťou procesu prípravy strednodobého strategického dokumentu je procesný krok, v rámci ktorého spracovateľ sumarizuje a systemizuje získané dáta. Na základe systemizovaných dát následne vypracováva a predkladá výstup - hodnotenie súčasného stavu územia prostredníctvom využitia metódy analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Táto metóda je považovaná za jeden z dôležitých nástrojov strategického plánovania, je determinantom, určujúcim činiteľom v procese stanovenia podmienok ovplyvňujúcich rozvoj územia v strednodobom horizonte, v procese definovania strategickkej a programovej časti. SWOT analýza systemizuje, prioritizuje a precizuje údaje z dôveryhodných zdrojov, ktoré naznačujú možnosti využitia endogénneho potenciálu, prekážky, resp. bariéry v oblastiach s potenciálom rozvoja na jednej strane, a zároveň ponúkané možnosti/príležitosti rozvoja obce, ako aj ohrozenia rozvoja vonkajšími faktormi na strane druhej, na základe čoho je východiskom pre identifikáciu kľúčových potrieb a pre nastavenie udržateľnej politiky obce premietnutej do rozvojovej stratégie

UDRŽATELNÉ HOSPODÁRENIE

Silné stránky	Slabé stránky
- dobré dopravné spojenie - katastrálnym územím obce prechádza cesta I. II. a III. triedy - dostatočný prírodný a kultúrny potenciál - zachovaný vidiecky ráz územia - obcou prechádza železničná trať - katastrálne územie sa nachádza v pásme dobrej dopravnej dostupnosti do okresného mesta - VOD, bicyklom - potenciál na výstavbu nájomných bytov - potenciál na výstavbu IBV - záujem zo strany obyvateľov a mladých rodín o IBV - zásobovanie pitnou vodou - zásobovanie elektrickou energiou a plynom - zber a odvoz komunálneho odpadu - manažment obce s dostatočnými skúsenosťami	- zlý technický stav miestnych komunikácií - absencia mosta/visiacej lávky cez rieku Topľa - nelegálne skládky ako následok nelegálnej manipulácie s odpadom a absencie zberného dvora, nedostatočná sanácia skládok - zlý technický stav budov vo vlastníctve obce, vysoká energetická náročnosť - nižšia atraktivita obce kvôli nevybudovanej kanalizácii a nedostatočnej kapacite verejného vodovodu - nedostatočné preventívne opatrenia na zmenu klímy – nedostatočná údržba priekop a rigolov - nedostatočná ponuka bytov
Príležitosti	Ohrozenia
- blízkosť okresného mesta - blízkosť väčších zamestnávateľov - prilákanie mladých rodín výstavbou bytov - vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj v oblasti podpory bývania napr. aj prostredníctvom štátnych dotácií a NFP - záujem podnikat' v obci - úspešnosť pri čerpaní z EŠIF - možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF, resp. iných finančných mechanizmov	- ukončenie činností alebo znižovanie stavu zamestnancov zamestnávateľmi z regiónu - neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov (NFP) - migrácia za prácou

ATRAKTÍVNA PONUKA SLUŽIEB, VRÁTANE EKOSYSTÉMOVÝCH

Silné stránky	Slabé stránky
- dobrá geografická poloha - ponuka kvalitných ekosystémových služieb - prírodný a kultúrny potenciál - dobrá dostupnosť vzdelávacej predprimárnej a primárnej infraštruktúry - dostupnosť internetu - potenciál pre rozvoj cestovného (vidieckeho) ruchu, športových aktivít, pre oddych a relax, pre budovanie zelenej infraštruktúry - manažment obce s dostatočnými skúsenosťami	- absencia free Wi-Fi (bezplatného Wi-Fi pripojenia), nedostatočný prístup k informáciám - zlý technický stav, resp. absencia turistických lokalít - nedostatok otvorených priestranstiev, resp. voľnočasovej infraštruktúry pre športové využitie - absencia infraštruktúry zabezpečujúcej bezpečnosť obyvateľov a prevenciu pred vandalizmom (absencia kamerového systému, zlý technický stav obecného rozhlasu, zastaralá sieť verejného osvetlenia) - VN v obci
Príležitosti	Ohrozenia
– vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj v oblasti podpory bývania napr. aj prostredníctvom štátnych dotácií a NFP – možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF – možnosť podpory definovaných tematických oblastí z iných finančných mechanizmov – podpora budovania environmentálnej infraštruktúry z národnej úrovne	– nedostatočný záujem zo strany návštevníkov – nedostatočný záujem o poskytovanie služieb zo strany podnikateľov – nedostatok štátnych dotácií na skvalitnenie infraštruktúry služieb – znižovanie počtu SZČO a PO – neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov z iných finančných mechanizmov – migrácia za prácou

3.4 Identifikácia potrieb

V intenciách udržateľného využívania a zhodnocovania potenciálu územia s cieľom rozvoja územia sú definované potreby generujúce výzvy v nasledujúcich oblastiach:

➤ **Cestovný ruch, agroturizmus**

jeho vznik a udržateľnosť je podmienená existenciou ponuky vhodných prírodných a kultúrnych podmienok, kvalitnej technickej, environmentálnej, voľnočasovej infraštruktúry a infraštruktúry súvisiacej s komplexnými službami a určitým stupňom ekonomického, technického a sociálneho rozvoja. Jeho podstatou je ponuka rôznych voľnočasových aktivít a možnosti ubytovania sa v rodinách, vidieckych domoch, alebo v účelových komerčných ubytovacích zariadeniach. Mestský a vidiecky cestovný ruch a agroturizmus zhodnocujú prostredníctvom svojich produktov s vysokou pridanou hodnotou ekonomický potenciál mestskej a vidieckej krajiny, a to najmä vďaka jej prírodným, historickým a kultúrnym zdrojom, miestnym tradíciám, vďaka zdravému životnému prostrediu a miestnym produktom a službám, ktoré sú súčasťou identity regiónu.

➤ **Pôdohospodárstvo**

z pohľadu štátnej politiky je vnímané ako komplexný celok so spoločnou stratégiou pre poľnohospodárstvo, potravinárstvo, lesné hospodárstvo a nadväzujúci drevospracujúci priemysel.

➤ **Energetický potenciál**

Narastajúca teplota vedie k zmenám v rôznych ekosystémoch, vrátane negatívnych vplyvov na život človeka. Z hľadiska zachovania zdravých ekosystémov je jedným z najvýznamnejších environmentálnych problémov v súčasnosti zmena klímy, ktorá v dôsledku negatívnych ľudských činností spôsobuje neustále zvyšovanie koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére. OZE prispievajú k ochrane životného prostredia a k diverzifikácii činností v oblasti poľnohospodárstva a priemyslu. Podporujú inovácie a rozvoj informačných technológií. Cieľom energetickej politiky SR je zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na výrobe elektriny a tepla.

➤ **Infraštruktúra rôznych typov**

Úroveň materiálno - technického zázemia pre vymedzené oblasti tvorí dostupnosť a kvalita relevantných infraštruktúr, napríklad dopravná, environmentálna, zelená alebo sociálna. Napojenie na verejný/obecný vodovod a vybudovaná kanalizácia patria k základným atribútom bývania v 21. storočí a najmä k základným hygienickým štandardom.

Identifikované potreby, chápané aj ako „rozvojové výzvy“, tvoria východisko pre prípravu ďalších častí dokumentu.

1. Budovať kvalitnú environmentálnu infraštruktúru s cieľom zlepšenia zásobovania pitnou vodou, rozšírenie verejného vodovodu
2. Budovať kvalitnú environmentálnu infraštruktúru s cieľom zlepšenia odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd,
3. Podporovať správne nakladanie s odpadom, znižovať množstvo biologicky rozložiteľných odpadov, sanácia skládok
4. Budovať kvalitnú technickú infraštruktúru
5. Uchovávať, chrániť, šíriť a zhodnocovať lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo
6. Efektívne využívať a zhodnocovať prírodný potenciál
7. Zamedziť odliv mladých ľudí
8. Cieľene investovať do infraštruktúry malých rozmerov, do technickej, sociálnej infraštruktúry a infraštruktúry súvisiacej s CR a voľným časom.
9. Klásť väčší dôraz na ochranu biologickej diverzity, efektívne využívať pôdu, ekosystémový prístup vrátane zelených infraštruktúr
10. Klásť väčší dôraz zvyšovaniu energetickej efektívnosti a znižovaniu energetickej náročnosti

4 STRATEGICKÁ ČASŤ

Program rozvoja obce na obdobie 2025-2030 svojím zameraním vytvára podmienky pre udržateľný hospodársky, sociálny a územný rozvoj obce, s ohľadom na potenciál rozvoja, na zachovanie a zhodnotenie historického a kultúrneho dedičstva, bezpečnosť, ochranu prírody, a na dodržanie zásady rešpektovania medzinárodných záväzkov v oblasti životného prostredia. Strategická časť definuje „Politiku“ obce premietnutú do cieľa politiky, špecifického cieľa a priorít. Politika obce nadväzuje na víziu obce z obdobia 2015-2023.

V súvislosti s inovatívnym prístupom ku tvorbe rozvojovej stratégie sú ciele politiky a špecifické ciele koncipované prierezovo a zároveň tematicky. Zohľadňujú identifikované potreby, potenciál, možnosti, špecifiká, ale aj možné ohrozenia.

Kvôli lepšej orientácii sú aj v strategickej časti ciele politiky a špecifické ciele spracované do prehľadných tabuliek.

V záujme dosahovania cieľov politiky a špecifických cieľov je nutné cielene smerovať intervencie do územia s vysokým rozvojovým potenciálom a zabezpečiť tak výkonnosť a rast konkurencieschopnosti a rozvoja miestnej ekonomiky s pozitívnym dopadom na zvýšenie kvality života obyvateľov.

POLITIKA

TARNOV
OBEC ATRAKTÍVNA PRE BÝVANIE A ODDYCH

CIEĽ POLITIKY 1

Ochrániť a zhodnotiť potenciál územia, vytvoriť atraktívne prostredie podporujúce
zvýšenie kvality života obyvateľov

1P1

1P2

- U UDRŽATEĽNÉ
HOSPODÁRENIE

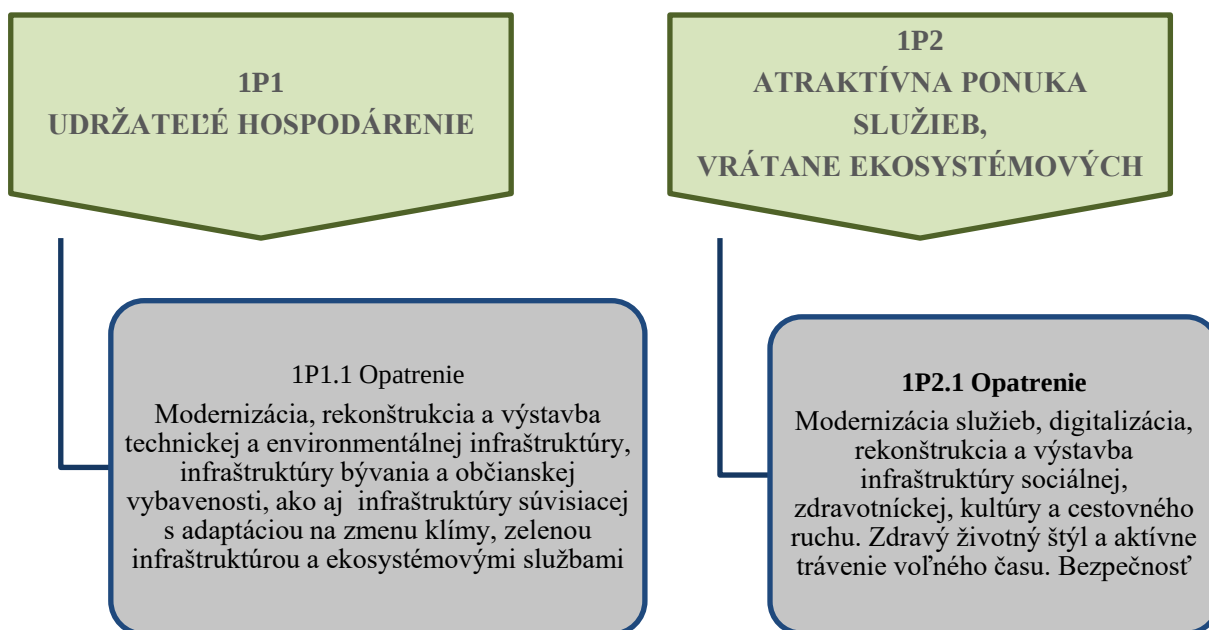
- ATRAKTÍVNA
PONUKA SLUŽIEB

5 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Identifikované potreby stanovené v jednej z predchádzajúcich častí sú transformované a integrované do jednotnej štruktúry priorít a opatrení. Opatrenia a projektové zámery v tejto časti sú nástrojmi na dosiahnutie cieľov politiky v rámci definovaných priorít. Ciele politiky sú prierezové, a preto programová časť logicky nadväzuje na strategickú časť. Výsledkom procesu implementácie PRO bude vytvorenie prostredia priaznivého pre zvyšovanie výkonnosti miestnej ekonomiky, dotknutých subjektov, ale aj vytvorenie prostredia priaznivého pre zvyšovanie kvality života obyvateľov.

Konkrétne projektové zámery, ktoré obec plánuje realizovať v období 2025-2030, navrhnuté na základe identifikovaných potrieb, sú kvôli lepšej prehľadnosti aj v programovej časti spracované v tabuľkách.

Priorita	Opatrenie	Projektový zámer
UDRŽATELNÉ HOSPODÁRENIE	1P1.1 <i>Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba technickej a environmentálnej infraštruktúry, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami</i>	1P1.1.1 Rekonštrukcia a výstavba MK (obec, IBV)
		1P1.1.2 Vybudovanie mosta/visiacej lávky cez rieku Topľa
		1P1.1.3 Vybudovanie zberného dvora, sanácia skládok
		1P1.1.4 Rekonštrukcia a modernizácia budov vo vlastníctve obce (rekonštrukcia a prístavba budovy OcÚ s využitím OZE, rekonštrukcia a modernizácia kuchyne a sály KD)
		1P1.1.5 Vybudovanie kanalizácie (v celej obci)
		1P1.1.6 Rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu, zvýšenie kapacity (rozšírenie)
		1P1.1.7 Úprava a údržba priekop a rigolov
		1P1.1.8 Výstavba bytového domu

Priorita	Opatrenie	Projektový zámer
ATRAKTÍVNA PONUKA SLUŽIEB, VRÁTANE EKOSYSTÉMOVÝCH	1P2.1 <i>Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry sociálnej, zdravotníckej, kultúry a cestovného ruchu. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť</i>	1P 2.1.1 Free wifi zóna v obci
		1P 2.1.2 Rekonštrukcia, modernizácia a dostavba amfiteátra
		1P 2.1.3 Vybudovanie turistickej lokality (napr. kúpalisko)
		1P 2.1.4 Výstavba multifunkčného ihriska
		1P 2.1.5 Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia. Inštalácia kamerového systému
		1P 2.1.6 Prekládky VN - z obytných zón obce do neobývaných častí

V súlade s uplatnením princípu integrovaných územných investícií a integrovaného prístupu k územnému rozvoju obec predkladaným programom rozvoja plynule nadviaže na ciele programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na obdobie 2015-2023, ktorého snahou bolo novým prístupom k podpore rozvoja miestnej ekonomiky a novým nasmerovaním „občianskej politiky“ dosiahnuť cieľ politiky:

„Ochrániť a zhodnotiť potenciál územia, vytvoriť atraktívne prostredie podporujúce

zvýšenie kvality života obyvateľov“

V záujme dosahovania cieľov politiky je nutné cielene nasmerovať intervencie do územia s vysokým rozvojovým potenciálom pre daný cieľ politiky a špecifický cieľ a zabezpečiť tak výkonnosť a rast konkurencieschopnosti a rozvoja miestnej ekonomiky s pozitívnym dopadom na zvýšenie kvality života obyvateľov.

Výsledkom implementácie strednodobého strategického dokumentu bude efektívne, múdre a moderné plánovanie, integrovaný prístup a integrované investície podporujúce rozvoj obce.

5.1 Špecifikácia a popis opatrení

V časti Špecifikácia a popis opatrení je načrtnutý výber a zameranie opatrení a vymedzenie územných a tematických investícií do oblastí s potenciálom rastu a rozvoja.

Cieľom politiky obce, ktorý je definovaný v PRO je v období 2025-2030 vybudovať atraktívne, prosperujúce a súdržné územie, zabezpečiť rast, konkurencieschopnosť, odolnosť a stabilitu miestnej ekonomiky s následným generovaním dostupných kvalitných, atraktívnych a moderných služieb. Zameranie opatrení definovaných v tomto dokumente reaguje na potreby obce, ktoré vznikali v rámci jednotlivých oblastí už dlhšie obdobie. Cieľom predkladaného dokumentu je realizáciou opatrení podporiť rozvoj funkčných a udržateľných komunít, ktoré sa budú aktívne podieľať na rozvoji územia. Definované potreby sú odrazom nedostatkov, ktoré primárne z dôvodu nepostačujúcich finančných prostriedkov nemohli byť v období 2015-2024 riešené. Obec Tarnov implementáciou strategického dokumentu posilní koncepčný prístup k strategickému a územnému plánovaniu, zabezpečí integráciu rozvojových dokumentov s národnou a nadnárodnou legislatívou a zabezpečí súlad relevantných strategických dokumentov s plánovanou realizáciou jednotlivých investícií zameraných územne a tematicky. V zmysle platnej legislatívy predstavujú štrukturálne fondy doplnkový zdroj financovania potrieb podporujúcich miestny a regionálny rozvoj. V priebehu implementácie tohto dokumentu budú všetky aktivity realizované v súlade s platnou legislatívou a s ohľadom na zákon č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V prípade, že sa realizácia projektových zámerov bude dotýkať plôch priemyselnej výroby, podľa ustanovenia § 37 Vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia o umiestňovaní zdrojov znečisťovania ovzdušia, budú PZ vypracované tak, aby boli dodržané zásady umiestňovania nových zdrojov znečisťovania ovzdušia, vrátane dodržania odporúčaných odstupových vzdialeností od už jestvujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia podľa Prílohy č. 10 vyhlášky. Zároveň budú zahrnuté všetky atribúty riešeného územia vo vzťahu k jeho súčasnému aj plánovanému využitiu, vrátane geomorfologického členenia a meteorologických podmienok.

V prípade realizácie PZ zasahujúcich do národných kultúrnych pamiatok (ďalej len „NKP“) budú NKP rešpektované a postup realizácie PZ bude v súlade s ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

V prípade výskytu potenciálnych a stabilizovaných zosuvov na riešenom území vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia budú posúdené a overené inžiniersko-geologickým

prieskumom, keďže územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

V prípade výskytu stredného radónového rizika na riešenom území vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia budú posúdené podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

CIEĽ POLITIKY

Ochrániť a zhodnotiť potenciál územia, vytvoriť atraktívne prostredie podporujúce zvýšenie kvality života obyvateľov

1P1

UDRŽATEĽNÉ HOSPODÁRENIE

1P1.1 Opatrenie

Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba technickej a environmentálnej infraštruktúry, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami

Politika obce a cieľ politiky definujú možný, želaný stav, ktorý by mohol nastať do roku 2030 implementáciou definovaných projektových zámerov. V zmysle cieľa, ktorý si obec stanovila v súvislosti s realizáciou politiky obce v období 2025-2030 je zabezpečiť, aby sa obec Tarnov stala obcou efektívne využívajúcou dostupné zdroje podporujúce udržateľnosť a rozvoj miestneho hospodárstva.

Za najväčšie výzvy, ktoré obec prioritizovala, považuje znižovanie energetickej náročnosti v budovách vo vlastníctve obce, odvádzanie a čistenie odpadových vôd, dostupnosť kvalitnej pitnej vody, dobrú cestnú dostupnosť a prepojenosť obce a bezpečné bývanie v spojení so zdravým životným štýlom a trávením voľného času. Obec ako prenesený výkon štátnej správy, ktorého snahou je zabezpečiť kvalitnú cestnú infraštruktúru, vykonáva aj miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií. V súlade s PUM PSK a s cieľmi

identifikovanými v územnej stratégii v záujme zlepšenia dopravnej obslužnosti obec plánuje investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie miestnych komunikácií, chodníkov, mosta/visiacej lávky s cieľom zabezpečiť bezpečnosť cestnej premávky a zlepšiť podmienky pre podnikanie a dostupnosť k podnikaniu a bývaniu

Obec plánuje prispieť k zvýšeniu kvality života obyvateľov vybudovaním kanalizácie. Jedným z cieľov environmentálnej politiky SR je, ako základnú environmentálnu službu, zabezpečiť infraštruktúru v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd. Samospráva zabezpečí, aby jednotlivé kroky počas realizácie PZ boli vykonané v súlade s platnými normami a predpismi, čím zabezpečí ochranu životného prostredia.

V procese sanácie skládok a likvidácie odpadu samospráva podporí predchádzanie vzniku odpadov a znižovanie množstva biologicky rozložiteľných odpadov. V hierarchii nakladania s odpadmi je predchádzanie vzniku odpadov najvyššou prioritou. V súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019-2025 je dôležitý proces predchádzania vzniku odpadov, teda kvalitatívny posun od materiálového zhodnocovania odpadov. Plánovanými investíciami a najmä výstavbou bytového domu, ktorú obec plánuje v súlade s Koncepciou štátnej bytovej politiky do roku 2030 schválenej vládou SR ako rámcový dokument štátu pre oblasť bývania, keďže dostupnosť bývania jednotlivcov, alebo rodín závisí od ich príjmovej situácie, sa snaží samospráva udržať, ale aj „prilákať“ mladé rodiny.

Projektové zámery

1P1.1.1 Rekonštrukcia a výstavba MK (obec, IBV)

1P1.1.2 Vybudovanie mosta/visiacej lávky cez rieku Topľa

1P1.1.3 Vybudovanie zberného dvora, sanácia skládok

1P1.1.4 Rekonštrukcia a modernizácia budov vo vlastníctve obce

(rekonštrukcia a prístavba budovy OcÚ s využitím OZE, rekonštrukcia a modernizácia kuchyne a sály KD)

1P1.1.5 Vybudovanie kanalizácie (v celej obci)

1P1.1.6 Rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu, zvýšenie kapacity (rozšírenie)

1P1.1.7 Úprava a údržba priekop a rigolov

1P1.1.8 Výstavba bytového domu

1P2

ATRAKTÍVNA PONUKA SLUŽIEB, VRÁTANE EKOSYSTÉMOVÝCH

1P2.1 Opatrenie

Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry sociálnej, zdravotníckej, kultúry a cestovného ruchu. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť

V rámci dosahovania stanoveného cieľa politiky obce na obdobie 2025-2030 sa samospráva cielenými, navzájom prepojenými investíciami, teda systematickým prístupom ku riešeniu nepriaznivého stavu, snaží do roku 2030 zabezpečiť, aby sa obec Tarnov stala obcou atraktívnou a bezpečnou, obcou vytvárajúcou svojim obyvateľom vhodné podmienky pre život, prácu a oddych.

V rámci strednodobej stratégie rozvoja plánuje Obec Tarnov zvýšiť bezpečnosť v obci a predchádzať vandalizmu a kriminalite. Ochranu zdravia, života a majetku obec zabezpečí inštaláciou bezpečnostného kamerového systému, rekonštrukciou miestneho rozhlasu a rekonštrukciou verejného osvetlenia s nízkymi nárokmi na spotrebu elektrickej energie. Obec plánuje tzv. zahustenie svetelných bodov, teda vloženie nových svetelných bodov podľa aktuálne platných noriem vzhľadom na súčasný nevyhovujúci stav rozloženia svetelných bodov spôsobujúci nedostatočné osvetlenie v existujúcej svetelnej sústave.

Lepšou dostupnosťou inovatívnych a atraktívnych služieb, akými sú napríklad otvorená samospráva, realizácia free wifi zóny v obci s cieľom zabezpečenia modernej komunikácie a prepojenia obce v oblasti digitálnej transformácie, ako aj lepšou vybavenosťou územia v katastri obce a zvýšením kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev, samospráva prispeje k integrovanému rozvoju obce, k zvýšeniu konkurencieschopnosti miestnej ekonomiky a k tvorbe nových pracovných príležitostí.

Projektové zámery

1P 2.1.1 Free wifi zóna v obci

1P 2.1.2 Rekonštrukcia, modernizácia a dostavba amfiteátra

1P 2.1.3 Vybudovanie turistickej lokality (napr. kúpalisko)

1P 2.1.4 Výstavba multifunkčného ihriska

1P 2.1.5 Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia. Inštalácia kamerového systému

1P 2.1.6 Prekládky VN - z obytných zón obce do neobývaných častí

5.2 Projektové zámery

P. č.	Názov obce / mesta	Typ zámeru	Opatrenie	Názov projektu	Oblasť, na ktorú je PZ orientovaný	Stav pripravenosti projektového zámeru	Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady (EUR)	Zdroj
1.	Obec Tarnov	investičný	Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba TI a EI, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami	Rekonštrukcia a výstavba MK (obec, IBV)	TI	V štádiu úvah	2025-2030	460 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
2.	Obec Tarnov	investičný		Vybudovanie mosta/visiacej lávky cez rieku Topľa	TI	V štádiu úvah	2025-2030	35 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
3.	Obec Tarnov	investičný		Vybudovanie zberného dvora, sanácia skládok	EI	V štádiu úvah	2025-2030	430 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
4.	Obec Tarnov	investičný		Rekonštrukcia a modernizácia budov vo vlastníctve obce	TI	V štádiu úvah	2025-2030	100 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
5.	Obec Tarnov	investičný		Vybudovanie kanalizácie (v celej obci)	TI	V štádiu úvah	2025-2030	3 000 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
6.	Obec Tarnov	investičný		Rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu, zvýšenie kapacity (rozšírenie)	TI	Spracovaná štúdia	2025-2030	3 000 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
7.	Obec Tarnov	investičný		Úprava a údržba priekop a rigolov	EI	V štádiu úvah	2025-2030	100 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
8.	Obec Tarnov	investičný		Výstavba bytového domu	SI	V štádiu úvah	2025-2030	500 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
9.	Obec Tarnov	investičný	Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštr. sociálnej,	Free wifi zóna v obci	DT	V štádiu úvah	2025-2030	20 000,00 €	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
10.	Obec Tarnov	investičný		Rekonštrukcia, modernizácia a dostavba amfiteátra	ICR	V štádiu úvah	2025-2030	120 000,00 €	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
11.	Obec Tarnov	investičný		Vybudovanie turistickej lokality (napr. kúpalisko)	ICR	V štádiu úvah	2025-2030	100 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
12.	Obec Tarnov	investičný		Výstavba multifunkčného ihriska	SI	Spracovaná štúdia	2025-2030	120 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
13.	Obec Tarnov	investičný		Rekonštrukcia miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia. Inštalácia kamerového systému	SI	V štádiu úvah	2025-2030	220 000,00 €	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje

Program rozvoja obce Tarnov na obdobie 2025–2030

14.	Obec Tarnov	investičný	<i>zdravotníckej, kultúry a CR. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť</i>	Prekládky VN - z obytných zón obce do neobývaných častí	TI	V štádiu úvah	2025-2030	75 000,00 €	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
-----	-------------	------------	---	---	----	---------------	-----------	-------------	------------------------------

5.3 Projektové zámery so spracovanou štúdiou

UDRŽATEĽNÉ HOSPODÁRENIE					
Rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu, zvýšenie kapacity (rozšírenie)					
Základné údaje					
Garant:		Samospráva			
Kontaktná osoba		Starosta/poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2025-2030			
Súčasný stav projektu		Spracovaná štúdia			
Stav pred realizáciou		Dopyt po modernizácii a vyššej kapacite verejného vodovodu			
Cieľ politiky		Ochrániť a zhodnotiť potenciál územia, vytvoriť atraktívne prostredie podporujúce zvýšenie kvality života obyvateľov			
Výstup		Kvalitný a hygienicky zabezpečený verejný vodovod			
Výsledok		Dostupná kvalitná pitná voda - zvýšený prietok vody, zníženie strát vody, zníženie energetických nákladov			
Dopad		Vyššia atraktívnosť obce, aj pre mladé rodiny			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik			Predpokladaný termín		
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)			2025-2027		
Príprava a podanie žiadosti o NFP			v súvislosti s vyhlásenou výzvou		
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy			2026-2030		
Realizácia projektu / kolaudácia			2026-2030		
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	-	x	x	x	x
Spolu	3 000 000,00	x	x	x	x

ATRAKTÍVNA PONUKA SLUŽIEB, VRÁTANE EKOSYSTÉMOVÝCH					
Výstavba multifunkčného ihriska					
Základné údaje					
Garant:	Samospráva				
Kontaktná osoba	Starosta/poverená osoba				
Začatie a ukončenie projektu	2025-2030				
Súčasný stav projektu	Spracovaná štúdia				
Stav pred realizáciou	Nedostatočná infraštruktúra na podporu zdravého životného štýlu				
Cieľ	Ochrániť a zhodnotiť potenciál územia, vytvoriť atraktívne prostredie podporujúce zvýšenie kvality života obyvateľov				
Výstup	Moderné multifunkčné ihrisko				
Výsledok	Zvýšenie pohybovej aktivity, rozvoj zručností				

Dopad		Vyššia kvalita života, prevencia ochorení			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik			Predpokladaný termín		
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)			2025-2026		
Príprava a podanie žiadosti o NFP			v súvislosti s vyhlásenou výzvou		
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy			2026-2030		
Realizácia projektu /kolaudácia			2026-2030		
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	-	x	x	x	x
Spolu	120 000,00	x	x	x	x

5.4 Merateľné ukazovatele

V rámci stanovených priorít boli pre monitorovanie napĺňania jednotlivých cieľov a opatrení zvolené ukazovatele výstupu a výsledku. Výstupy nevedú ku kvalitatívnemu posudzovaniu. Indikátory výstupov sú merané vo fyzikálnych jednotkách ako je počet, kus, m, m².

Pre monitorovanie napĺňania jednotlivých cieľov a opatrení v rámci stanovených priorít boli zvolené aj ukazovatele výsledku. Indikátory výsledku sú základným prostriedkom pre monitorovanie pokroku implementácie a hodnotenie dosiahnutia cieľov.

UDRŽATEĽNÉ HOSPODÁRENIE				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2025	Rok 2030
Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba technickej a environmentálnej infraštruktúry, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami				
Rekonštrukcia a výstavba MK (obec, IBV)				
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich výhody	EO	0	
Vybudovanie mosta/visiacej lávky cez rieku Topľa				
výsledok	Používatelia novovybudovaných, rekonštruovaných, zlepšených alebo modernizovaných ciest za rok	EO	0	
Vybudovanie zberného dvora, sanácia skládok				
výstup	Investície do zariadení na triedený zber odpadu	EUR	0	
Rekonštrukcia a modernizácia budov vo vlastníctve obce				
výstup	Verejné budovy so zlepšenou energetickou hospodárnosťou	m²	0	
Vybudovanie kanalizácie (v celej obci)				
výsledok	Populácia pripojená na obnovenú verejnú stokovú sieť a čistiareň odpadových vôd s aspoň sekundárnym stupňom úpravy odpadovej vody	EO	0	
Rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu, zvýšenie kapacity (rozšírenie)				
výstup	Dĺžka nových alebo modernizovaných potrubí rozvodných systémov verejných vodovodov	km	0	3
Úprava a údržba priekop a rigolov				
výstup	Zelená infraštruktúra vybudovaná alebo vylepšená na adaptáciu na zmenu klímy	m	0	
Výstavba bytového domu				
výstup	Moderné bytové jednotky	počet	0	6

ATRAKTÍVNA PONUKA SLUŽIEB, VRÁTANE EKOSYSTÉMOVÝCH				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2025	Rok 2030
Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry sociálnej, zdravotníckej, kultúry a cestovného ruchu. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť				
Free wifi zóna v obci				
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich výhody	EO	0	
Rekonštrukcia, modernizácia a dostavba amfiteátra				
výstup	Podporené/vybudované kultúrne a turistické lokality	počet	0	1
Vybudovanie turistickej lokality (napr. kúpalisko)				
výstup	Podporené/vybudované kultúrne a turistické lokality	počet	0	1
Výstavba multifunkčného ihriska				
výstup	Vytvorený alebo obnovený otvorený priestor	počet	0	1
Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia. Inštalácia kamerového systému				
výstup	Vybudovaná infraštruktúra na prevenciu kriminality	počet	0	3
Prekládky VN - z obytných zón obce do neobývaných častí				
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich výhody	počet	0	

6 REALIZAČNÁ ČASŤ

6.1 Proces realizácie PRO, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Obec bude v procese realizácie dokumentu postupovať v zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov. Partnermi v tomto procese môžu byť všetci dotknutí obyvatelia, zamestnávateľi, ako aj podnikateľské subjekty, ktorí prejavia záujem prispieť k rozvoju miestnej ekonomiky, a sú relevantnými hráčmi na poli regionálneho rozvoja.

6.2 Komunikačná stratégia a koordinácia

Počas vypracovávania strategického dokumentu zabezpečoval koordináciu prípravy a vypracovania dokumentu starosta obce v spolupráci s externou spoločnosťou. Príprava jednotlivých odborných častí dokumentu bola zabezpečená expertmi v oblasti projektového manažmentu a z odborných zdrojov.

1. Koordinácia procesu prípravy a spracovania
2. Pracovné stretnutia
3. Elektronická komunikácia
4. Poskytnutie informácie o príprave dokumentu na webovej stránke obce a dotknutých subjektov
5. Zaslanie pripomienok ku pripravovanému dokumentu v súlade so zákonom 24/2006 Z.z. a ich zohľadnenie v procese implementácie dokumentu
6. Poskytovanie informácií v procese implementácie projektových zámerov v závislosti od požiadaviek a vo vzťahu k dotknutým cieľovým skupinám v súkromnom a verejnom sektore

6.3 Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom monitorovacích a hodnotiacich aktivít bude sledovať napĺňanie definovaných cieľov prostredníctvom ukazovateľov a sledovať prínos cielene umiestnených investícií k rozvoju miestnej ekonomiky a rastu jej konkurencieschopnosti. Sledované monitorovacie ukazovatele sa porovnávajú v každej správe - počiatočný a konečný stav. Všetky ukazovatele sú východiskom pri priebežnom posudzovaní vplyvov stratégie na rozvoj územia. Monitorovacie ukazovatele budú sledované na základe údajov z priebežne realizovaných alebo ukončených projektov. Ich zber bude zabezpečovať osoba poverená zastupiteľstvom obce v súlade s uznesením obecného zastupiteľstva.

Cieľom merateľných ukazovateľov je sledovať, ako prostredníctvom udržateľného a efektívneho využívania endogénnych zdrojov s ohľadom na ich ochranu dochádza k rozvoju miestnej ekonomiky, rastu jej konkurencieschopnosti, a tým ku zvyšovaniu spokojnosti a kvality života obyvateľov v obci.

Sú členené na:

- a) ukazovatele výstupov - kvantitatívne hodnotia nastávajúcu zmenu
- b) ukazovatele výsledkov - kvalitatívne hodnotia nastávajúcu zmenu
- c) ukazovatele dopadu – predpokladajú kvantitatívnu zmenu na širšie územie do budúcnosti (tieto ukazovatele zahŕňa časť 5.3 Projektové zámery so spracovanou štúdiou)

6.4 Akčný plán na obdobie 2025-2030 (n+2)

UDRŽATEĽNÉ HOSPODÁRENIE						
Projektový zámer (PZ)	Obdobie	Zdroj financovania				Realizácia PZ závisí od
		EÚ	SR	Obec	Iné	
1P1.1 Opatrenie <i>Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba technickej a environmentálnej infraštruktúry, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami</i>						
1P1.1.1 Rekonštrukcia a výstavba MK	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P1.1.2 Vybudovanie mosta/visiacej lávky cez rieku Topľa	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P1.1.3 Vybudovanie zberného dvora, sanácia skládok	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P1.1.4 Rekonštrukcia a modernizácia budov vo vlastníctve obce	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P1.1.5 Vybudovanie kanalizácie	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P1.1.6 Rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu, zvýšenie kapacity	2025-2030					získania finančných prostriedkov
1P1.1.7 Úprava a údržba priekop a rigolov	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P1.1.8 Výstavba bytového domu	2025-2030					získania finančných prostriedkov

Akčný plán prioritnej oblasti: ENVIRONMENTÁLNEJ						
Projektový zámer (PZ)	Obdobie	Zdroj financovania				Realizácia PZ závisí od
		EÚ	SR	Obce	Iné	
Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry sociálnej, zdravotníckej, kultúry a cestovného ruchu. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť						
1P 2.1.1 Free wifi zóna v obci	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P 2.1.2 Rekonštrukcia, modernizácia a dostavba amfiteátra	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P 2.1.3 Vybudovanie turistickej lokality (napr. kúpalisko)	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P 2.1.4 Výstavba multifunkčného ihriska	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P 2.1.5 Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia. Inštalácia kamerového systému	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov
1P 2.1.6 Prekládky VN - z obytných zón obce do neobývaných častí	2025-2030	X	X	X		získania finančných prostriedkov

7 FINANČNÁ ČASŤ

V zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov „základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovňovania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovuje osobitný zákon. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu, ale aj z ďalších zdrojov. Môže na plnenie svojich úloh použiť nenávratné finančné prostriedky, návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Obec si môže na plnenie svojich úloh zriadiť mimorozpočtové peňažné fondy. Pri umiestňovaní investícií bude obec postupovať v súlade so zákonom. (Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov)

Samospráva sa v programovom období 2021-2027 bude uchádzať o nenávratné finančné príspevky z EŠIF, štátneho rozpočtu. Obec sa bude uchádzať aj o štátne dotácie, o zdroje z rôznych dostupných finančných mechanizmov, aj v rámci cezhraničnej a nadnárodnej spolupráce.

Zdroje financovania budú do príslušných častí finančného plánu dopĺňané priebežne počas monitorovacích období.

7.1 Finančný plán

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet o obce	Úverové zdroje	Iné
UDRŽATEĽNÉ HOSPODÁRENIE								
1P1.1 Opatrenie Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba technickej a environmentálnej infraštruktúry, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami	1P1.1.1 Rekonštrukcia a výstavba MK	2025-2030	460 000,00	x	x	x		x
	1P1.1.2 Vybudovanie mosta/visiacej lávky cez rieku Topľa	2025-2030	35 000,00	x	x	x		x
	1P1.1.3 Vybudovanie zberného dvora, sanácia skládok	2025-2030	430 000,00	x	x	x		x
	1P1.1.4 Rekonštrukcia a modernizácia budov vo vlastníctve	2025-2030	100 000,00	x	x	x		x
	1P1.1.5 Vybudovanie kanalizácie	2025-2030	3 000 000,00	x	x	x		x
	1P1.1.6 Rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu, zvýšenie kapacity	2025-2030	3 000 000,00	x	x	x		x
	1P1.1.7 Úprava a údržba priekop a rigolov	2025-2030	100 000,00	x	x	x		x
	1P1.1.8 Výstavba bytového domu	2025-2030	500 000,00	x	x	x		x
Spolu			7 625 000,00	x	x	x		

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
ATRAKTÍVNA PONUKA SLUŽIEB, VRÁTANE EKOSYSTÉMOVÝCH								
1P2.1 Opatrenie Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry sociálnej, zdravotníckej, kultúry a cestovného ruchu. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť	IP 2.1.1 Free wifi zóna v obci	2025-2030	20 000,00 €	X	X	X		
	IP 2.1.2 Rekonštrukcia, modernizácia a dostavba amfiteátra	2025-2030	120 000,00 €	X	X	X		
	IP 2.1.3 Vybudovanie turistickej lokality	2025-2030	100 000,00	X	X	X		
	IP 2.1.4 Výstavba multifunkčného ihriska	2025-2030	120 000,00	X	X	X		
	IP 2.1.5 Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia. Inštalácia kamerového systému	2025-2030	220 000,00 €					
	IP 2.1.6 Prekládky VN - z obytných zón obce do neobývaných častí	2025-2030	75 000,00 €	X	X	X		
Spolu			655 000,00					

8 ZÁVER

Strednodobý plánovací dokument Program rozvoja obce predstavuje politiku a ciele obce definované na obdobie 2024-2030.

Ciele a priority boli stanovené na základe odborných analýz a identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení s cieľom vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, a to prostredníctvom cielene nasmerovaných intervencií do definovaných oblastí rozvoja, a zabezpečiť tak rozvoj miestnej ekonomiky a rast konkurencieschopnosti.

V procese implementácie dôjde k realizácii projektových zámerov, prioritne podporujúcich využívanie endogénnych zdrojov, zameraných na dosiahnutie zdravého sociálno-ekonomického prostredia, zvýšenie kvality života obyvateľov, zvýšenie atraktivity obce pre jej obyvateľov, podnikateľov, potenciálnych investorov a návštevníkov.

Implementácia programu rozvoja obce bude priebežne monitorovaná a hodnotená na základe výstupov a výsledkov realizovaných intervencií.

Program rozvoja obce implementáciou jednotlivých projektových zámerov prispeje k plneniu cieľov národných a nadnárodných politík.

9 POUŽITÉ ZDROJE

1. Agenda inteligentného rozvoja miest a regiónov a Akčný plán na roky 2023-2026
2. Bytová politika SR do roku 2030
3. Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES)
4. Integrovaná územná stratégia PSK
5. Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030
6. Integrovaný regionálny operačný program
7. Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj, Územná prognóza, zadanie, návrh 2015
8. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
9. Koncepcia športu 2022-2026, 2021
10. Koncepcia územného rozvoja Slovenska
11. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, 2020
12. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
13. Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
14. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
15. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
16. Návrh aktualizácie Integrovaného národného energetického a klimatického
17. Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo, 2020
18. Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
19. Plán obnovy a odolnosti SR
20. Plán udržateľnej mobility PSK
21. Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, 2019
22. Politika súdržnosti EÚ pre obdobie 2014 - 2020
23. Program Slovensko
24. Program rozvoja vidieka PSK
25. Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019-2025
26. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2021– 2030, Integrovaná územná stratégia PSK (2021-2027)
27. Stratégia Európa 2020
28. Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
29. Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
30. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
31. Správa o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2014 ZELENÁ SPRÁVA
32. Štatistický úrad SR
33. Štátny vzdelávací program ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie
34. Územný systém ekologickej stability (ÚSES)
35. Zákon č. 311/2023 Z. z. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov

36. Zákon č. 345/2023 Z. z. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
37. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších
38. a predpisov
39. Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030
40. Informácia o aktuálnych výsledkoch monitorovania zosuvu v katastri obce Chminianske Jakubovany , Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2021
41. Inžinierskogeologický posudok, TERRA - GEO, s.r.o.
42. <https://www.forestportal.sk/les-pre-verejnost/informacie-o-lesoch/klimaticke-zmeny-2/>
43. Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vydanie. MŽP SR, SAŽP, 2002 (**Geomorfologické jednotky** - Mazúr, E., Lukniš M., **Pôdy** - Rudolf Šály, Bohumil Šurina, **Klimatické oblasti** Milan Lapin, Pavel Faško, Marián Melo, Pavel Šťastný, Ján Tomlain)
44. <https://www.po-kraj.sk/sk/samosprava/vyzvy-granty/programove-obdobie-2021-2027/>
45. Rada EÚ (<https://www.europa.eu/sk/policies>)